

LAVEX

ROČNÍK XXXIX
3 • 2012

LANOVÁ DOPRAVA • CESTOVNÝ RUCH • MANAŽMENT • MARKETING

Londýn a Soči dôverujú
svetovému lídrovi

 Doppelmayr®

BYŤ NAJLEPŠÍM ZAVÄZUJE

PistenBully 400 Park je ideálne vozidlo pre vytvorenie rozmanitého a náročného Fanparku. K dispozícii je veľké množstvo predných a zadných prídavných zariadení, ktoré sa dajú jednoducho a presne ovládať. O 20° otočné sedadlo vodiča umožňuje veľmi dobrý výhľad dozadu. Nastúpte a presvedčte sa sami.

Adresa: TERMONT s. r. o.
Rakovo 180
038 42 PRÍBOVCE
Tel./fax: 043/4001 004, 4001 000
www.pistenbully.com

PistenBully®

LAVEX info

Vydáva

LAVEX, Lanovky a vleky, záujmové združenie na Slovensku, Liptovský Mikuláš
e-mail: lavex@lavex.sk
www.lavex.sk

Šéfredaktorka

M. Štefaničková (tel.: 0903 165 032)

Redakčná rada

Ing. M. Grešo – predseda
členovia: JUDr. P. Brňák, PhD., M. Čerňanská,
Ing. J. Gavalier, Ing. J. Hulla, Ing. L. Mačičák,
Ing. D. Mikloš, M. Sumka, M. Štefaničková

Adresa redakcie

LAVEX, M. Pišúta 5, 031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 044 5520 460, 5621 682
fax: 044 5522 017
sekretariát: 0903 526 545
revízní technici: 0903 527 545
e-mail: lavexinfo@lanovky.sk

Tlač a grafika

MB – POLYGRAF s. r. o.
Lediny 42, 841 03 Bratislava
www.lanovky.sk

Ročné predplatné na 3 čísla:

9,00 € vrátane poštovného / členským organizáciám LAVEX-u a spolupracovníkom poskytujeme časopis bezplatne

Predajná cena časopisu: 2,80 €

Predajné miesta:

Knihkupectvo LITERA,
Nám. Osloboditeľov 30, Liptovský Mikuláš
tel.: 044 5522 940

Knihkupectvo VEDA,
Štefánikova 3, Bratislava
(Pondelok-Piatok 10:00 – 17:30)
tel.: 02 2092 0233

Knihkupectvo VEDA,
Hornopotočná 23, Trnava
(v priestoroch Trnavskej univerzity)
tel.: 0902 917 010

Informačné centrum
Nám. mieru 1, 031 01 Liptovský Mikuláš
tel.: 044 5522 418

Informačné centrum
Andreja Kmeťa 22, 036 01 Martin
tel.: 043 4238 776

Elektronická verzia časopisu:

<http://lavexinfo.lanovky.sk/>

Reklamné strany neprešli jazykovou úpravou v redakcii. Redakcia ani vydavateľ nezodpovedajú za kvalitu, či grafické spracovanie hotovej inzercie a dodaných reklamných článkov.

ISSN č. 1336-1953
Evidenčné číslo MK SR – EV 3893/09

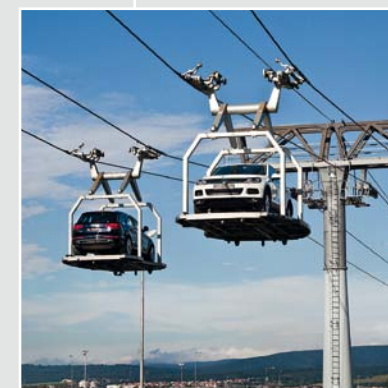
6

41. ročník Dní lanoviek a vlekov

12

XI. ročník veletrhu InterMountain

32

Funitel – Volkswagen Bratislava

Príhovor 2

Náš hosť 3

Z činnosti združenia 5

41. ročník Dní lanoviek a vlekov 6

Spomíname 8

Zo života našich stredísk

Športcentrum Oščadnica 9

Oznamy a informácie 11

XI. ročník veletrhu InterMountain 12

Medzinár. konferencia VvaPOL 14

Konferencia Zvolen 18

Susedova koza 19

Zasnežovacie systémy

TechnoAlpin 20

Snežné pásové vozidlá

Kässbohrer 22

Arctic Cat 24

Lanové dráhy

Michálek 25

Doppelmayr 26

Leitner 28

Leitech 30

Tatralift 31

Svet lanoviek

Funitel – Volkswagen Bratislava 32

Inzerenti čísla:

DOPPELMAYR obálka str. 1
KÄSSBOHRER obálka str. 2
OL TRADE obálka str. 3
TATRALIFT obálka str. 4

TECHNOALPIN str. 4
MICHÁLEK str. 10, 15
MND - SNOWSTAR str. 15
LEITNER str. 16-17
AUTORASTER str. 19
MALINÔ BRDO (kupón) str. 21
JASENSKÁ DOLINA (kupón) str. 30

Milí čitatelia!

Sme pred nástupom novej zimnej sezóny 2012-2013. Všetci, ktorých sa týka – či sú to prevádzkovatelia stredísk CR, poskytovatelia ubytovacích a stravovacích služieb, cestovných kancelárií, drobní a strední podnikatelia v oblasti služieb CR, ale aj samotní návštevníci stredísk, si určite kladú otázku, aká bude táto zimná sezóna.

Záujem o zimný cestovný ruch je z roka na rok väčší, ľudia si už bežne rozdeľujú dovolenky na letné a zimné. Slovensko má na rozvoj najmä zimného cestovného ruchu výborné podmienky. Stále ich však nedostatočne využívame. Akosi si nevieme uvedomiť ten obrovský prínos z cestovného ruchu pre štát, pre rozvoj regiónov, pre udržanie zamestnanosti. Všetky vlády doteraz vyhlasovali a zdôrazňovali význam CR pre hospodárstvo, ale žiaľ musíme konštatovať, že veľa toho pre jeho rozvoj neurobili. Podarí sa to aspoň čiastočne zlepšiť tejto vláde, príslušnému ministerstvu a ich orgánom, ktoré zodpovedajú za CR?

Nemôžeme si však zakrývať oči a nerešpektovať skutočnosť, že stále je tu „strašiak“ hospodárskej krízy nielen u nás, ale v celej Európe, ktorý postihol aj cestovný ruch a všetky subjekty v ňom pôsobiace. Prejavuje sa to najmä v hospodárskych výsledkoch, zvyšovaní nezamestnanosti, slabých nových investíciách atď.

Nechcel by som ale pokračovať v tomto pesimistickom duchu, veď cestovný ruch je silné odvetvie, má veľkú perspektívu a musí sa ďalej rozvíjať. Môžeme to potvrdiť aj pozitívnymi príkladmi, keď v uplynulej zimnej sezóne sme zaznamenali nárast návštevníkov najmä vo väčších strediskách a v minulom roku ako aj v tomto roku pribudli niektoré veľké investície, najmä v strediskách vo Vysokých a Nízkych Tatrách.

Združenie lanoviek a vlekov aj napriek niektorým negatívnym vplyvom si naďalej udržiava dominantné postavenie v lanovej doprave a prevádzke lyžiarskych stredísk v branži cestovného ruchu a aktívne pôsobí pri riešení problémov, týkajúcich

sa pomoci členskej základni a strediskám zimného CR. Jednou z dôležitých foriem pomoci je oblasť legislatívy, ktorá najmä v posledných rokoch zaznamenáva veľké zmeny. Za zmienku stojí najmä skutočnosť, že združenie bolo poverené Zväzom cestovného ruchu SR zastupovať záujmy rozvoja CR pri príprave nového zákona o ochrane prírody a krajiny tak, aby ochranný prístup neblokoval záujmy rozvoja najmä existujúcich stredísk zimného cestovného ruchu.

Rozhodujúcou mierou sa združenie bude v najbližšom období podieľať aj na novelizácii zákona o Horskej záchranej službe a príprave vykonávacej vyhlášky o bezpečnosti a záchrane na lyžiarskych tratiach. Nakoľko existujúci stav, upravený v zákone č. 544 z roku 2002 nepovažujeme za prijateľný z pohľadu prevádzkovateľov stredísk, máme záujem o nápravu tohto stavu a presadenie riešenia, ktoré bude vyhovujúce a najmä v praktickom živote realizovateľné ako v oblasti prevencie pred úrazmi na lyžiarskych tratiach, tak aj v oblasti záchrany lyžiarov. Takéto riešenie je dôležité najmä v situáciách, keď nastane vyšetrovanie príčin úrazov, resp. poškodená strana požaduje náhradu škody. Preto je nevyhnutné správne určiť mieru zodpovednosti ako u prevádzkovateľa, tak aj u samotného poškodeného. Verím, že v spolupráci s viacerými zainteresovanými odbornými inštitúciami sa nám podarí vypracovať predpis, ktorý bude v záujme všetkých a zároveň pomôže správne a rýchlo sa orientovať v situáciách, keď prichádza k dokazovaniu viny v rámci trestnoprávného konania. Preto sa obraciame na celú členskú základňu so žiadosťou o zaslanie svojich skúseností a podnetov pri riešení tejto problematiky, ktoré môžu pomôcť pri rozhodovaní o správnej formulácii toho – ktorého ustanovenia.

V závere by som rád obrátil pozornosť na skutočnosť, že práve v tomto období sa dožilo združenie lanoviek a vlekov na Slovensku 45 rokov od svojho založenia. Bol

to v tej dobe – v roku 1967 priekopnícky čin, pri zrode ktorého stála osobnosť a dnes už legenda cestovného ruchu – Ing. Ivan Sutóris.

Združenie prežilo rôzne obdobia, počas ktorých väčšou či menšou mierou vstúpilo do udalostí, ktoré sa zapísali do „dejín“ budovania lanovej dopravy a cestovného ruchu na Slovensku. Jednou z nich bola určite príprava a zavedenie licenčnej výroby lanoviek a lyžiarskych vlekov firmy Pomagalski v Kežmarku, ďalej to bola pomoc pri zakladaní okresných správ cestovného ruchu, spolupráca s poisťovňami pri budovaní lyžiarskych servisov, lyžiarskych škôl a škôlok v strediskách lyžovania, vybudovanie lyžiarskej záchranej služby a množstvo ďalších.

V súčasnosti je situácia iná a iné sú aj aktivity združenia a jeho pôsobnosť. Vznik združenia v roku 1967 predbehol dobu a v súčasnosti, som o tom hlboko presvedčený, má ešte väčšie opodstatnenie. Podobné profesijné zväzy a združenia existujú aj v zahraničí. Prevádzkovatelia stredísk zimného CR pociťujú potrebu združovania sa za účelom ich ochrany pred stále tvrdšou legislatívou

a spoločného riešenia otázok prevádzky, bezpečnosti, marketingu a ďalších záležitostí súvisiacich s ich činnosťou. Samozrejme, že LAVEX nemôže byť samostatnou organizáciou. Jeho existencia závisí od toho, či prevádzkovatelia takúto organizáciu potrebujú a chcú. Predmet jej činnosti sa musí prispôbovať potrebám členskej základne, potrebám stredísk a trendom.

Prajem LAVEXu pri jeho 45. výročí založenia ešte veľa rokov úspešnej činnosti a spokojnosti členskej základne. Záverom môjho príhovoru prajem všetkým strediskám zimného cestovného ruchu na Slovensku v nastávajúcej zimnej sezóne veľa prírodného snehu, priaznivé klimatické podmienky a veľa spokojných návštevníkov.

Ing. Ján Gavalier
predseda LAVEXu

Náš hosť

Dnes sme si do rubriky „Náš hosť“ pozvali generálnu riaditeľku sekcie cestovného ruchu na Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR pani Ing. Ivanu Magátovú. Keďže ide o osobnosť, ktorá prakticky od detských rokov prichádzala do styku s problematikou cestovného ruchu – je dcérou zakladateľa a prvého a súčasne čestného predsedu ZZ LAVEX Ing. Ivana Sutórisa, ktorý vyše 30 rokov pracoval vo vrcholových orgánoch cestovného ruchu na Slovensku a aktívne sa podieľal na koncepčnom riešení a rozvoji stredísk, je samozrejmosťou, že práca v oblasti cestovného ruchu jej prirástla k srdcu.

*** Keďže sme v úvode prezradili, že ste s rozvojom cestovného ruchu na Slovensku vyrastali, je prirodzené, že sa stal aj vašou životnou profesiou. Vieme, že ste pôsobili okrem iného v SACR a v ďalších funkciách danej oblasti, boli ste napr. aj generálnou komisárkou slovenskej expozície na Svetovej výstave v Šanghaji. Prezradte nám, s akými predstavami a plánmi pre zlepšenie postavenia cestovného ruchu na Slovensku ste prijali túto určite nie ľahkú funkciu?**

- Funkciu som prijala s pocitom nadšenia, možno aj výhodou, že mám na čo nadviazať, pretože som veľa rokov pracovala v cestovnom ruchu, ktorý bol mojou láskou a rodinným dedičstvom. Prijatú túto funkciu bolo pre mňa zaujímavé aj z toho aspektu, že už roky všetci rozprávame o tom, aké sú vhodné danosti na Slovensku pre cestovný ruch, čo všetko by sme mohli z cestovného ruchu získať, ale stále sa akosi nevieme odraziť. A toto všetko bolo pre mňa veľkou výzvou.

Je pravdou, že z ekonomického hľadiska sa nachádzame v ťažkom období, sme v kríze a tak nemôžeme očakávať nejakú veľkú pomoc zo štátneho rozpočtu. Musíme sa s tým popasovať, hľadať možnosti získania finančných zdrojov zo štrukturálnych fondov, robiť menej finančne náročné rozhodnutia, až potom môžeme niečo zásadné robiť. V súčasnosti je veľmi ťažko pripravovať nejaké zásadné ekonomické opatrenia napr. ako je zníženie dane na ubytovacie a stravovacie služby, či zaviesť rekreačné poukážky a pod. Všetko čo má dopad na štátny rozpočet je v tejto dobe problematické. Napriek tomu zastávam názor, že musíme kráčať ďalej, sice pomalšími krokmi, ale kráčať stále vpred.

*** Na Slovensku je už tradíciou, že každá nová vláda do svojho programového vyhlásenia uvedie zámer rozvoja cestovného ruchu, ale máloktorá ho aj splní. Ste presvedčená, že teraz sa postoj vlády a podpora rozvoja cestovného ruchu na Slovensku skutočne výrazne zmení?**

Ing. Ivana Magátová

- Domnievam sa, že podpora vlády a postavenie cestovného ruchu na Slovensku nastane až vtedy, keď si všetci osvoja fakt, že cestovný ruch je priemyselné odvetvie. Kým sa tak nestane, nič sa nezmení. Dovtedy to bude stále len nejaké lepenie, neefektívne využívanie finančných zdrojov z eurofondov atď. Toto je alfa a omega! Treba, aby si všetci uvedomili, že nie sú tu len priemyselné podniky, ale že je tu aj cestovný ruch, ktorý dáva ľuďom pracovné príležitosti v podhorských oblastiach a tam, kde naše fabriky končia a zatvárajú sa. Toto si treba osvojiť. Ďalšou vecou, ktorá sa nemôže nechať bez povšimnutia, sú investičné stimuly. Netreba dávať investičné stimuly len veľkým zahraničným firmám, ale treba myslieť aj na naše slovenské firmy a na oblasť cestovného ruchu, kde by tieto stimuly boli veľmi žiaduce a veľmi by mohli prospieť.

*** Čo všetko ministerstvo a tým aj sekcia cestovného ruchu pripravuje pre to, aby sa plánovaný rozvoj cestovného ruchu ako dôležitého odvetvia, aj skutočne realizoval?**

- V súčasnosti pripravujeme stratégiu na podpo-

ru cestovného ruchu do roku 2016 s výhľadom do roku 2020. Povedali sme si, že ideme podporiť cestovný ruch na Slovensku dvomi cestami. Jednou je cesta zvyšovania kvality poskytovaných služieb zavedením jednotného systému kvality, ktorý by bol certifikovaný a certifikačným orgánom by bolo ministerstvo. Nebude to prirodzene jednoduchý proces, bude to prebiehať v určitom strednodobom časovom intervale, ale predpokladám, že to dosiahneme. Bude to určitá záruka kvality. Chceme kvalitu zaviesť pre oblasť ubytovacích a stravovacích zariadení, sprievodcovských služieb a možno časom pridáme aj niektoré ďalšie oblasti.

Druhá cesta pomoci cestovnému ruchu, ktorou chceme ísť, je lepšia prezentácia Slovenska v zahraničí a marketingové aktivity. Žiaľ, musím konštatovať, že nikdy predtým nemalo Slovensko toľko finančných prostriedkov na marketing a propagáciu ako sme získali od prvého a druhého programovacieho obdobia, avšak tieto zdroje neboli dostatočne využité alebo boli využívané neefektívne a rozprskli sa na množstvo krajín. Treba si uvedomiť, že pre nás sú dôležité okolité krajiny, na ktoré by sme sa mali predovšetkým orientovať. Nechceme robiť zo Slovenska dovolenkovú destináciu na dva týždne, či týždeň, tam nie sme konkurencieschopní. Tak sa teda orientujme na predĺžené víkendy – víkendové pobyty, robme niečo pre seniorov – máme neobsadené hotely v medzisezóna, pričom si treba uvedomiť, že neobsadený hotel je najdrahším hotelom. Pripravujeme programy „55+“, ktoré napríklad veľmi využilo Španielsko a majú hotely obsadené. Osobne odporúčam pripravovať projekty so zameraním sa na mládež. V školách, v 9. ročníku majú žiaci výučbu o Slovensku, v rámci ktorej organizujú exkurzie a poznávacie výlety. Iróniou je, hoci ide o výučbu o Slovensku, že v skutočnosti chodia na výlety na Moravu, pretože je to otázka ceny. Preto treba rokovať so Zväzom hotelov a reštaurácií, s vlastnými organizáciami cestovného ruchu a pripraviť ponuky, ktoré budú pre školy zaujímavé a keďže dnes tieto aktivity hradia rodičia, kde sú rôzne sociálne skupiny, mali by byť finančne únosné. Sú tu školy v príro-

**Garantujeme
sneh!**

TECHNOALPIN®
snow experts

www.technoalpin.com

be social: [f](#) [YouTube](#) [flickr](#) [AppStore](#)

de, kde už často chodia aj materské škôlky, sú tu lyžiarske zázjazy atď. Pri tom množstve škôl sa to musí zariadeniam oplatiť. Napríklad aj stredné školy, ktoré organizujú na konci školského roku zázjazy, ale orientujú sa na Francúzsko, Taliansko a pod. Prečo ich neorganizujú po Slovensku? Veď aj týmto sa pestuje vzťah k našej krajine, k prírode, ktorá je tu úžasná. A to sa dá robiť aj týmto spôsobom. Pôsobí to tak, ako by sme si našu krajinu nevážili.

*** V roku 2010 bol po mnohých rokoch spracovaný a schválený zákon o podpore cestovného ruchu, ktorý mal vstúpiť do platnosti 1.1. 2011. Jeho účinnosť však bola pozastavená a pripravuje sa nová stratégia rozvoja cestovného ruchu. Môžete nám bližšie priblížiť zámery novej stratégie?**

- Už pri predchádzajúcej otázke som spomínala dve hlavné cesty, ktorými sa musí náš cestovný ruch uberať. Prvou cestou je kvalita v jej konkrétnom výstupe vo forme kvality ponúkaného produktu a druhou je rozvoj destinačného manažmentu, ktorý u nás výrazne absentuje. V oblasti kvality sa chceme zamerať aj na riešenie otázok kvality vzdelávania ľudí pripravujúcich sa i pôsobiach v cestovnom ruchu. Destinačný manažment chceme nastaviť tak, aby regióny zo zákona dostali od nás dotácie. V tomto roku dostali plné dotácie, ale podľa nás budú tieto dotácie využité na rôzne marketingové aktivity. Chceme to od budúceho roku zmeniť tak, aby dotácie dostávali na tvorbu produktov cestovného ruchu, pretože produkty sú dôležité. Ako príklad uvediem, že nikto napr. nepôjde do Pezinka len preto, že je tam nejaký historický hotel, ale chce okrem toho aj nejaký zážitok. Preto teraz rokujeme s Verejnoprávnu televíziou a rozhlasom, aby bola väčšia informovanosť o rôznych príťažlivých podujatiach a zaujímavých akciách o ktorých, okrem domácich občanov širšia verejnosť ani nevie. Na týchto akciách môžu príjemne stráviť víkend a zoznámiť sa napr. s históriou a tradíciami oblasti a pod. Chceli by sme, aby denne v rámci spravodajstva boli aj krátke informácie o podujatiach. Projekty cestovného ruchu chceme podporovať z prostriedkov Európskych spoločenstiev aj zo štátneho rozpočtu. Tu napríklad plánujeme každoročne v spolupráci s oblastnými a krajskými organizáciami cestovného ruchu vybrať 2 – 3 veľké projekty, ktoré budeme finančne podporovať. Tieto projekty však musia byť takej kvality a úrovne, aby sa výraznejšie presadili aj na medzinárodnom trhu cestovného ruchu.

*** Ako bude sekcia vplývať na zvýšenie úrovne propagácie Slovenska a jeho atraktivít v zahraničí, ku ktorej bolo v ostatnom období dosť pripomienok?**

- Máme tu žiaľ zásadný problém, ktorý nám zanechala predchádzajúca vláda a to, z čoho budeme v ďalšom programovom období 2014 – 2020 financovať propagáciu. Keďže cestovný ruch na Slovensku sa nestal prioritou, Brusel nám ho nedal do priorit, čo je pre mňa nepochopiteľné. Je to aj naša chyba, mali sme šancu cestovných ruch dostať do priorit, ale my sme sa o to ani nepokúšali. Teraz sa snažíme túto situáciu zvrátiť, oslovujeme aj europoslancov. Ak sa nám to nepodarí, budeme sa musieť dostať k eurofondom prostredníctvom iných priorit, čo už nebude také jednoduché. SACR nevyžije z prostriedkov zo štátnych zdrojov, veľké prostriedky miňa na administráciu, to je jedna pravda a druhá pravda je, že štátny rozpočet nie je schopný dať dostatok zdrojov na marketingové aktivity. Musíme sa snažiť získať finančné zdroje cez štrukturálne fondy. V okolitých krajinách je to nastavené tak, že nemajú financie zo štrukturálnych fondov, ale dostávajú finančné prostriedky zo štátnych rozpočtov. Len pre ilustráciu Česká republika dáva na cestovný ruch 400 miliónov CZK. U nás je to v prepočte asi 110 miliónov SK.

*** Na prelome rokov 2010/2011 vznikol na Slovensku Zväz cestovného ruchu SR, ktorý si ako svoju hlavnú úlohu stanovil aktívne pôsobenie pri zvyšovaní úrovne slovenského cestovného ruchu a koordináciu jednotlivých oblastí CR. Uvažuje sekcia s intenzívnou spoluprácou s týmto zväzom?**

- Myslím si, že je dôležité, aby si všetky členské zväzy sadli za jeden stôl, podrobne rozobrali situáciu v cestovnom ruchu na Slovensku a povedali čo chcú urobiť pre pokrok v tejto oblasti. Zväzov je veľa, preto je dobre, že ZCR SR ich združuje. Aj pre nás je lepšie, keď môžeme rokovať s jedným partnerom. Myslím si, že ZCR SR je aktívny a dynamicky presadzuje záujmy svojich členov. Zástupcovia zväzu boli aj v pracovnej skupine k tvorbe Stratégie a mali sme aj separátne rokovania. Veríme, že to bude dobrá spolupráca.

Ďakujeme Ing. Ivane Magátovej za rozhovor a prajeme jej veľa úspechov v jej náročnej práci.

Rozhovor pripravil Ing. M. Grešo

Z činnosti združenia

Bude problematika bezpečnosti prevádzky lyžiarskych tratí upravená vyhláškou?

Začalo to vyhlásením exministra Daniela Lipšica o povinnosti nosenia lyžiarskych prilieb pre lyžiarov a snowboardistov do 15 rokov a o správaní sa agresívnych lyžiarov na lyžiarskych tratiach. Nakoľko nás toto vyhlásenie zaujalo, obrátil sa LAVEX v januári t.r. na Ministerstvo vnútra SR s požiadavkou o poskytnutie podrobnejších informácií k zámeru zmeny právnych predpisov, týkajúcich sa uvedenej problematiky a s ponúknutím pomoci pri riešení konkrétnych úloh. Odzvou bola reakcia štátneho tajomníka Ministerstva vnútra SR, v ktorej ocenil iniciatívu LAVEXu zapojiť sa do procesu prípravy všeobecne záväzných právnych predpisov, zao-

berajúcich sa problematikou záchrany ľudských životov na horách, konkrétne v lyžiarskych strediskách. Zároveň nám pán štátny tajomník oznámil zámer v priebehu roku 2012 konkretizovať potreby a vecné riešenia, ktoré bude nevyhnutné premietnuť do pripravovaných návrhov všeobecne záväzných predpisov. Koncom júna sa tento zámer začal naplňovať, keď LAVEX obdržal od Horskej záchranné služby pozvanie na spoločné rokovanie vo veci novelizácie zákona č. 544/2002 o Horskej záchranné službe. Prvé rokovanie sa uskutočnilo 24.7.2012 s veľmi dôležitým záverom – LAVEX bol navrhnutý na vypracovanie základných téz vyhlášky ako všeobecne záväzného predpisu pre riešenie problematiky bezpečnosti lyžiarskych tratí vrátane záchrany osôb.

Zasadalo Predstavenstvo a Dozorná rada LAVEXu

Dňa 13. septembra 2012 sa na svojom treťom tohtoročnom zasadnutí zišli členovia predstavenstva a dozornej rady, aby zhodnotili a schválili prípravu 41. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov a prerokovali aj ďalšie dôležité body programu. Zasadnutie otvoril predseda predstavenstva Ing. Ján Gavalier, ktorý po privítaní prítomných odovzdal slovo riaditeľovi LAVEXu ku kontrole uznesení.

K uzneseniu č. 3/2/2002 týkajúcemu sa vstupu LAVEXu do aktuálnych legislatívnych úloh, súvisiacich s prevádzkou lyžiarskych stredísk, bolo konštatované, že v priebehu roku sa členovia pracovnej skupiny pre prípravu nového zákona o ochrane prírody a krajiny zúčastňovali podujatí, týkajúcich sa problematiky ochrany prírody a boli poskytnuté stanoviská k materiálom, týkajúcich sa zonácie národných parkov a zákona.

K uzneseniu č. 2/1/2010 týkajúcemu sa prípravy novelizácie zákona o Horskej záchranné službe riaditeľ LAVEXu informoval o výsledkoch pracovných stretnutí s Horskou záchrannou službou, na ktorých boli prerokované dôvody novelizácie zákona a spôsoby riešenia problémov, ktoré v otázkach bezpečnosti lyžiarov na lyžiarskych tratiach majú prevádzkovatelia stredísk. V záujme spoločného riešenia problému bol dohodnutý postup prípravy vydania nižšieho právneho predpisu – vyhlášky, ktorou by sa upravovali podrobnosti prevádzkovania lyžiarskych tratí a zaistenia ich bezpečnosti.

K uzneseniu č. 1/2/2012 týkajúceho sa návrhu na zmenu počtu členov predstavenstva LAVEXu bola podaná informácia o štruktúre a počte členov v

riadiacich orgánoch v partnerských organizáciách - zväze hotelov a reštaurácií a v asociácii cestovných kancelárií. Po stručnom odôvodnení návrhu na zmenu počtu členov predstavenstva, ktoré predniesol riaditeľ LAVEXu, predstavenstvo prijalo uznesenie, ktorým zaviazalo predsedu predstavenstva predložiť uvedený návrh na prerokovanie Valnému zhromaždeniu, ktoré sa uskutoční dňa 16.10.2012 v Liptovskom Jáne. V ďalšom bode rokovania predstavenstva podal riaditeľ združenia informáciu o príprave a zabezpečení 41. ročníka Dní lanoviek a lyžiarskych vlekov. Program celého podujatia je orientovaný na jeden deň, pričom v prvej časti programu sa uskutoční rokovanie Poradného zboru vedúcich prevádzky lanoviek a v populudňajšej časti sa uskutoční Valné zhromaždenie LAVEXu. V rámci zasadnutia poradného zboru bude hlavná časť programu venovaná téme možnosti úspor nákladov za elektrickú energiu v lyžiarskych strediskách a odznejú aj informácie o pripravovanej novele zákona o Horskej záchranné službe a pripravovanej vyhláške o bezpečnosti prevádzky lyžiarskych tratí. K organizačno - technickému zabezpečeniu podujatia M. Grešo uviedol, že sekretariát združenia rozposlal cca 200 pozvánok členským a zainteresovaným organizáciám a ostatné technické záležitosti má zabezpečené v spolupráci s Alexandra Wellness Hotel, kde sa podujatie uskutoční. V nasledujúcom bode Miroslav Grešo informoval členov predstavenstva o prebiehajúcich prácach na príprave novelizácie zákona č.544/2012 Z.z. o Horskej záchranné službe a tiež na príprave vyhlášky o bezpečnosti prevádzky a záchrane na lyžiarskych

Po niekoľkých pracovných rokovaníach so zástupcami vybraných lyžiarskych stredísk LAVEX určil základnú koncepciu predpisu a stratégiu pri presadzovaní záujmov prevádzkovateľov lyžiarskych tratí a lyžiarskych parkov. Na následnom spoločnom rokovaní s Horskou záchrannou službou sa prerokovali základné tézy, ktoré by sa mali premietnuť do pripravovanej novely zákona č. 544/2002 Z.z. a následne tiež základné požiadavky, ktoré by mali byť obsiahnuté v pripravovanej vyhláške k zákonu č. 544/2002. Na záver pracovného stretnutia bolo dohodnuté, že riaditeľ Horskej záchranné služby prerokuje spoločný zámer novelizovať existujúci zákon a vypracovať všeobecne záväzný predpis – vyhlášku pre zaistenie bezpečnosti lyžiarskych tratí a záchrany na lyžiarskych tratiach na Ministerstvo vnútra SR, ktoré bolo predkladateľom zákona. Po schválení tohto zámeru ministerstvom budú práce na týchto predpisoch pokračovať.

tratiach. V súvislosti s tým uviedol, že v rámci pracovných stretnutí s riaditeľom Horskej záchranné služby boli dohodnuté rámcové podmienky, v akom rozsahu by sa mal existujúci zákon o HZS upraviť a zároveň v akom rozsahu by sa mala riešiť problematika bezpečnosti prevádzky lyžiarskych tratí a spôsoby záchrany na lyžiarskych tratiach samostatnou vyhláškou. Pracovná skupina LAVEXu už pripravila základný návrh vyhlášky, ktorý bude potrebné prekonzultovať so zainteresovanými subjektami. V rôznom riaditeľ združenia podrobne informoval o stave pohľadávok nad 500.-€ a o nedobytných pohľadávkach a vyzval členov predstavenstva k pomoci pri riešení tohto problému. Ďalej informoval o možnosti zavedenia kupónov do časopisu LAVEX Info, ktorý je možno už zakúpiť v troch predajniach na Slovensku a ponúkol zástupcom stredísk bezplatnú prezentáciu strediska v časopise s podmienkou umiestnenia kupónu, na ktorý si odberateľ časopisu môže uplatniť zľavu pri kúpe skipasu pre nastávajúcu lyžiarsku sezónu. Ďalej bola podaná informácia o zmenených podmienkach výzvy pre čerpanie finančných prostriedkov z európskych fondov pre podporu podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu, vyhlásenej Ministerstvom hospodárstva SR v roku 2011 a tiež informácia o rokovaní Zväzu cestovného ruchu a MDVaRR SR vo veci pripravovanej výzvy na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok pre podporu podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu, zameranej prioritne na tvorbu pracovných miest v CR. Po skončení diskusie k jednotlivým informáciám, ktoré odzneli v poslednom bode, predseda predstavenstva poďakoval všetkým prítomným za aktívnu účasť na rokovaní predstavenstva a zasadnutie predstavenstva ukončil.

Na základe schválenia predstavenstvom záujmového združenia LAVEX sa po prvý krát v dlhoročnej histórii združenia organizovali v tomto roku Dni lanoviek a lyžiarskych vlekov len v rámci jedného dňa, keď dopoludňajší program patril stretnutiu manažérov a vedúcich prevádzky lanoviek a popoludní sa uskutočnilo zasadnutie Valného zhromaždenia členov združenia. Podujatie sa uskutočnilo v novootvorenom Alexandra Wellness Hotel v Liptovskom Jáne dňa 16. októbra 2012.

Zasadnutie poradného zboru náčelníkov lanoviek

Rokovanie Poradného zboru manažérov a vedúcich prevádzky lanoviek otvoril jeho predseda Ing. Peter Nanky, ktorý privítal predsedu LAVEXu Ing. Jána Gavaliera, zástupcu Úradu pre reguláciu železničnej dopravy Jána Krajčího a zástupcu spoločnosti ATOS Ing. Petra Chocholu, PhD. V úvodnom príhovore pripomenul zámer vytvorenia pracovných komisií v rámci poradného zboru vedúcich prevádzky lanoviek, ktoré budú operatívne riešiť odborné problémy v oblasti legislatívy a vyzval prítomných, aby v závere zasadnutia nominovali svojich zástupcov do technickej komisie a komisie pre životné prostredie. Potom už uviedol problematiku o možnostiach úspory nákladov za elektrickú energiu v prevádzke lyžiarskych stredísk, ktorá bola hlavnou témou

rokovania a ktorou sa združenie lanoviek a vlekov zaoberá už dlhšiu dobu.

Podrobnejšie sa téme venoval Ing. Peter Chochol, PhD. zo spoločnosti ATOS Bratislava, ktorý pre vybrané lyžiarske stredisko vypracoval analýzu nákladov za elektrické energie a navrhol možnosti, ako sa pri sezónnej prevádzke strediska dať ušetriť náklady za elektrickú energiu. Ukázal niekoľko ciest – od prehodnotenia zmluvného vzťahu s dodávateľom, cez optimalizáciu ceny a zavedenie regulačného systému pre dodržiavanie dohodnutého odberu až po možnosť spojenia sa viacerých prevádzkovateľov a uzatvorenia spoločnej zmluvy za výhodnejších podmienok, ako je tomu u jednotlivého odberateľa.

V závere svojej prednášky ponúkol pomoc a

Ing. Peter Chochol zo spoločnosti ATOS

Ing. Peter Nanky

spoluprácu lyžiarskym strediskám pri riešení tejto problematiky v budúcnosti. Vzhľadom na aktuálnosť problematiky, týkajúcej sa bezpečnosti prevádzky lyžiarskych tratí a to pripravovanou zmenou niektorých ustanovení zákona o Horskej záchrannej službe, ktoré iniciovalo Ministerstvo vnútra SR a ktorý ukladá niektoré povinnosti aj prevádzkovateľom lyžiarskych tratí, informoval riaditeľ združenia LAVEX o rokovaní s riaditeľom Horskej záchrannej služby. Po 10-ročných skúsenostiach s uplatňovaním zákona v praxi a v snahe znížiť úrazovosť na lyžiarskych tratiach, zlepšiť prevenciu pred úrazmi najmä u detí, prijalo Ministerstvo vnútra SR návrh na novelizáciu zákona č. 544/2002 Z. z. v súčinnosti s vydaním nového všeobecne záväzného právneho predpisu, ktorým sa budú upravovať podrobnosti o označovaní a zabezpečovaní lyžiarskych tratí a o záchrane na lyžiarskych tratiach. Vypracovaním základných téz novej vyhlášky bol poverený LAVEX, ktorý pre tento účel vytvoril osobitnú pracovnú skupinu. Jej snahou bude presadiť v novej vyhláške také ustanovenia, ktoré budú ochraňovať záujmy nielen užívateľov lyžiarskych tratí, ale aj ich prevádzkovateľov.

Predseda poradného zboru vedúcich prevádzky lanoviek v ďalšom bode programu zhodnotil situáciu, týkajúcu sa výkonu štátneho dozoru Slovenskej inšpekcie životného prostredia pri manipulácii s nebezpečnými látkami v zmysle zákona č. 364/2004 o vodách, ktorý upravuje podmienky pri zaobchádzaní s takýmito látkami z hľadiska ochrany povrchových a podzemných vôd. Jeho vystúpenie doplnil Ing. Ján Krištofik zo strediska Vrátna, v ktorom bola takáto kontrola vykonaná v tomto roku.

V diskusii zástupca Úradu pre reguláciu železničnej dopravy pán Ján Krajčí upozornil manažérov a vedúcich prevádzky lanoviek na niektoré

povinnosti, vyplývajúce zo zákona o dráhach a zákona o doprave na dráhach, ktoré prevádzkovatelia lanových dráh nedodržia. Jedná sa najmä o povinnosti súvisiace so zmenou prevádzkovateľa lanovej dráhy, resp. pri transformácii spoločnosti, ktorá dráhu prevádzkuje. Taktiež upozornil na povinnosť vedúcich prevádzky zaslať včas na Úrad podklady pre vydanie preukazu operátora lanovej dráhy po získaní jeho odbornej spôsobilosti. Nedostatky zisťujú aj v povinnosti preukázania, že ku dňu začatia poskytovania dopravných služieb je prevádzkovateľ dráhy poistený na krytie zodpovednosti za škodu, spôsobenú poskytovaním dopravných služieb.

V závere zasadnutia poradného zboru vedúcich prevádzky lanoviek bolo schválené zloženie pracovných komisií, ktoré budú pracovať pri poradnom zbore nasledovne:

Technická komisia: Miroslav Grešo, Ján Šimón, Peter Nanky, Ondrej Chaban, Richard Šesták a Peter Tomko.

Komisia pre životné prostredie: Ján Krištofik, Milan Sumka, Robert Hlíšovský, Ján Gavalier.

Ján Krajčí – vedúci oddelenia ÚRŽD

Rokovanie Valného zhromaždenia LAVEX

Rokovanie otvoril predseda predstavenstva Ing. Ján Gavalier, ktorý privítal zástupcov členských organizácií združenia a osobitne zástupcu Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja – sekcie cestovného ruchu, Ing. Michala Ševčíka. Po voľbe pracovného predsedníctva a komisií sa uskutočnil tradičný slávnostný akt – odovzdanie vyznamenaní zaslúžilým pracovníkom lanovej dopravy.

Zlatým odznakom za zásluhy o rozvoj lanovej dopravy boli ocenení:

Juraj Husovský – lyžiarske stredisko Tatranská Lomnica pri príležitosti životného jubilea 60 rokov. Celý jeho profesijný život je od roku 1971 spojený

Slávnostný akt – odovzdávanie vyznamenaní

s Tatranskými lanovkami a lyžiarskymi vlekmí.

Ing. Jozef Sítek – jeho profesionálny vzťah s lanovou dopravou začal od roku 2008, keď vybudoval nové lyžiarske stredisko na zelenej lúke vo Vitanovej, ktoré riadi ako manažér aj ako vedúci prevádzky.

Dušan Horváth – lyžiarske stredisko Pezinská Baba, v ktorom pôsobí od roku 1966 v prevádzke lyžiarskych vlekov. Vyznamenanie dostal pri príležitosti životného jubilea 60 rokov.

Jozef Pospech – strojník na lyžiarskom vleku v stredisku Pezinská Baba, ktorý vymyslel a pripravil úpravu pôvodných bubienkových kotvových závesov na zvýšenie ich prevádzkovej životnosti. Vyznamenanie bolo odovzdané pri príležitosti životného jubilea 60 rokov.

Jozef Bauchner – jeden z najstarších pracovníkov obsluhy lyžiarskych vlekov v lyžiarskom stredisku Martinské Hole. Podieľal sa aj na výstavbe novej sedačkovej lanovky, na ktorej v súčasnosti pracuje v obsluhu. Vyznamenanie bolo udelené pri príležitosti dovŕšenia dôchodku.

Ján Buocik st. – lyžiarske stredisko Martinské Hole, v ktorom pracuje od roku 1971. Pracoval pri výstavbe lyžiarskych vlekov, chát aj novej sedačkovej lanovky. Vyznamenanie sa udelilo pri príležitosti životného jubilea 60 rokov.

Hodnotenie činnosti združenia za rok 2011

Komentár k dosiahnutým ekonomickým výsledkom a zhodnotenie jednotlivých činností a aktivít združenia predniesol riaditeľ sekretariátu združenia Ing. Miroslav Grešo. Pri hodnotení hospodárskeho výsledku skonštatoval, že po prvýkrát od založenia združenia sa nepodarilo dosiahnuť kladný hospodársky výsledok a to aj napriek enormnému úsiliu o udržanie vyrovnaného hospodárstva. Za hlavné príčiny označil nečakanú stratu veľkého objemu výkonov – revízií, skúšok, školení, ktoré združenie vykonávalo pre lyžiarske strediská vo Vysokých a Nízkych Tatrách, prirodzený pokles záujmu o služby združenia najmä zo strany menších stredísk z dôvodu pretrvávajúcej nepriaznivej situácii v lyžiarskych strediskách, či zníženie cien za vykonávané služby z dôvodu nárastu konkurencie na trhu. Hospodársky výsledok ovplyvnil aj fakt, že najväčší objem výkonov sa zabezpečuje

v závere roka pred začiatkom zimnej sezóny a z časových dôvodov nie je možné všetky výnosy uzavrieť, nakoľko súvisiace administratívne práce sa presúvajú do ďalšieho roka – skonštatoval riaditeľ LAVEXu.

Aj napriek nepriaznivej situácii v uplynulom roku sekretariát združenia zabezpečoval mnoho „nehonorovaných“ činností a to najmä v súvislosti s úlohami Zväzu cestovného ruchu SR. Bol poverený viesť pracovnú skupinu za ZCR SR pre prerokovanie zásad nového zákona o ochrane prírody a krajiny. Zapojil sa do pripomienkového procesu novely zákona o sociálnom poistení a zákonníka práce, do novely zákona o Horskej záchrannej službe a dostal poverenie na prípravu základnej osnovy všeobecne záväzného predpisu o označovaní, zabezpečovaní a záchrane na lyžiarskych tratiach. V súčasnosti sa angažuje aj pri príprave novely zákona o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, nakoľko tento zákon sa dotýka lyžiarskych vlekov ako vyhradených technických zariadení. Okrem legislatívnej činnosti sekretariát združenia v rámci ZCR SR v pripomienkach vyjadril podporu rozvoju horskému zimnému aj letnému CR ako nosných foriem CR v rámci stratégie CR do roku 2020, kde by sa mala sústrediť podpora štátu a tým motivácia podnikateľského sektora investovať v tomto odvetví.

V rámci odborných činností vykonávaných združením Ing. M. Grešo vysvetlil situáciu okolo získavania odbornej spôsobilosti pracovníkov lanových dráh, nakoľko v tomto prípade pôsobí LAVEX ako oficiálne vzdelávacie zariadenie a je potrebné dodržiavať podmienky stanovené akreditačným orgánom, ktorý poverenie LAVEXu udelil. Zároveň informoval o podmienkach prevádzky lyžiarskych vlekov – vykonávaní revízií a vzdelávaní strojníkov. Uviedol, že k vykonaniu revízie lyžiarskeho vleku sa vyžaduje osvedčenie o odbornej spôsobilosti revízneho technika, ktorý revíziu vykoná a tiež oprávenie jeho zamestnávateľa. V prípade, že vykoná revíziu lyžiarskeho vleku revízny technik na dohodu, musí vlastniť príslušné oprávnenie prevádzkovateľa lyžiarskeho vleku. Školenie strojníkov lyžiarskeho vleku môže vykonať oprávnené vzdelávacie zariadenie alebo odborný pracovník – revízny technik, ktorý mu vydá po overení vedomostí príslušný doklad. V správe dozornej rady jej predseda pán Ján Búlik informoval o finančných ukazovateľoch, aktivitách a pasívach a dosiahnutom hospodárskom výsledku. Zároveň uviedol, že v hospodárení združenia z hľadiska dodržiavania príslušných zákonov a predpisov neboli zistené žiadne nedostatky a že aj napriek zložitej hospodárskej situácii sa združeniu v zmysle stanov darí naplňovať svoje poslanie vo všetkých oblastiach, najmä v podpore vzájomnej spolupráce združených subjektov, pomoci pri ich

Účastníci podujatia Dni lanoviek a vlekov

činnosti a v zastupovaní ich záujmov voči štátnym orgánom.

V rámci diskusie zástupca sekcie cestovného ruchu Ing. Michal Ševčík informoval o súčasnom stave a novom personálnom zložení na sekcii CR, o činnosti sekcie – najmä príprave stratégie cestovného ruchu do roku 2020, ďalej informoval o pripravovanej vyhláške o investičných stimuloch ako aj o pripravovanej novej výzve na čerpanie nevrátnych finančných prostriedkov z európskych fondov.

Na záver prijalo Valné zhromaždenie LAVEXu nasledovné uznesenia:

Uznesenie zo zasadnutia VZ členov ZZ LaV-Lavex na Slovensku, ktoré sa konalo dňa 16. 10. 2012 v Alexandra Wellness Hotel v Liptovskom Jáne pri príležitosti 41. ročníka DLAV.

Na svojom zasadnutí Valné zhromaždenie členov ZZ LaV-Lavex na Slovensku:

A. Berie na vedomie:

1. Voľbu členov pracovného predsedníctva, mandátovej a návrhovej komisie.
2. Odovzdanie vyznamenaní zaslúžilým pracovníkom.
3. Prednesenú správu o činnosti ZZ LaV-Lavex za rok 2011.

B. Schvaľuje

1. Správu dozornej rady o kontrole hospodárstva a účtovnej uzávierky za rok 2011 schválenú uznesením predstavenstva zo dňa 13. 3. 2012.
2. Návrh na zmenu stanov spoločnosti Lavex ohľadne zníženia počtu členov predstavenstva.

C. Ukladá

1. Sekretariátu a predstavenstvu pokračovať v spolupráci s Ministerstvom hospodárstva a ÚRŽD pri tvorbe legislatívy v oblasti cestovného ruchu a doprave na dráhach.
2. Sekretariátu a predstavenstvu sledovať naďalej situáciu pri spracovávanom návrhu Zákona o ochrane prírody a krajiny, zmeny Zákona o HZS a aktívne sa zapájať do legislatívneho procesu.
3. Pokračovať v spolupráci s firmou ATOS na riešení možnosti úspory elektrickej energie v strediskách.

Rozlúčka s legendou Demänovskej Doliny Pavlom Ferenčíkom (1927 – 2012)

Vždy nás všetkých zasiahne smútok, keď sa dozvieme, že nás opustil človek, ktorého sme si vážili, uznávali ako osobnosť a bol našim priateľom. Stalo sa to aj teraz, keď sme sa dozvedeli, že dňa 25. apríla 2012 ukončil svoju životnú púť Pavel Ferenčík.

Do histórie lanovej dopravy na Slovensku sa výrazne zapísal mikulášsky rodák Pavel Ferenčík. Plných 10 rokov (1978–1988) viedol výkonný aparát Záujmového združenia Lanovky a vleky na Slovensku. Bolo to obdobie dynamického rozvoja lanovej dopravy, ktorý prinášal množstvo nových úloh a povinností. Činnosť združenia nepredstavovali už len technické revízie lanoviek a lyžiarskych vlekov, ale postupne bolo potrebné organozovať celý rad odborných školení pre obsluhu lanových zariadení, náčelníkov lanoviek, vodičov snežných pásových vozidiel, členov lyžiarskej služby a pod. Ukázala sa však aj potreba rozvíjať rôzne doplnkové služby, ako detské lyžiarske školy, úschovne, požičovne, značenie lyžiarskych tratí atď. Ťažiskom činnosti v tomto období bola však pomoc pri zavádzaní licenčnej výroby lanoviek a lyžiarskych vlekov POMA v Tatranskom podniku v Kežmarku. Popri iných formách to boli najmä týždenné brigády špecializovaných inžinierov združenia, ktorí pomáhali riešiť základné problémy výroby. V cestovnom ruchu pôsobil Pavel Ferenčík od roku 1952, kedy začal chatárčiť v Jasnej na chate Koliesko, neskôr spolu s manželkou viedli vyše 7 rokov známu Mikulášsku chatu a ďalej pôsobili ešte roky na hoteli Družba. Tu však už bola vedúcou jeho manželka Oľga, on jej vypomáhal popri svojich iných povinnostiach. Roky pôsobenia v lyžiarskom stredisku JASNÁ boli základom pre jeho aktívnu dobrovoľnú činnosť v Horskej službe, kde zastával aj najvyššie funkcie. Bol predsedom Oblastného výboru HS Nízke Tatry – sever, neskôr predsedom

Ústrednej komisie HS ČSZTV a v roku 1967 sa stal predsedom HS ÚV ČSZTV. Do tejto najvyššej funkcie bol zvolený celkovo trikrát, keď sa striedal s predsedom HS v Čechách. Osobne viedol delegáciu HS ČSSR na kongres Medzinárodnej organizácie horského záchranárstva – IKAR, kde bola HS ČSSR prijatá za riadneho člena. Bolo prirodzené, že chatár a funkcionár Horskej služby, neskôr riaditeľ združenia lanovej dopravy, ktorý trvale žil v stredisku Jasná, sa aktívne podieľal aj na organizovaní rôznych lyžiarskych podujatí. Bola to najmä Veľká cena Demänovských jaskýň, špičkové medzinárodné preteky v rámci Európskeho či Svetového pohára. Nechýbal vo vedení Organizačného výboru pre Majstrovstvá Európy juniorov v zjazdových disciplínach, kde sa prvý raz predstavil svojím víťazstvom v Jasnej neskôr svetoznámy lyžiar Ingemar Stenmark. Rok 1964 priniesol pre cestovný ruch zásadné zmeny v celom štáte, ktoré sa výrazne dotkli aj Demänovskej Doliny. V rámci opatrení vlády na podporu cestovného ruchu boli na Slovensku zriadené dve nové obce a to Terchová pre oblasť Vrátnej a Demänovská Dolina pre oblasť Jasnej. Obec Demänovská Dolina vznikla vyčlenením územia z obcí Bodice a Demänová a predsedom MNV sa stal – kto iný ako Paľo Ferenčík. Túto, iba čiastočne honorovanú funkciu vykonával až do roku 1990. Ako predseda MNV sa zaslúžil o výrazný rozvoj strediska Jasná. Neboli to však iba lanovky, vleky, zjazdovky, ale aj parkoviská, cesty, turistické chodníky, lavínové zábrany, doplnkové služby i bytovky pre zamestnancov zariadení v Jasnej.

Ani po odchode do dôchodku neprestal byť aktívny. Aj vďaka svojim jazykovým schopnostiam a znalosti horských oblastí Slovenska pôsobil ako sprievodca zahraničných turistických skupín po hrebeňoch slovenských hôr. Súbežne pôsobil P. Ferenčík v Klube priateľov horskej služby, ktorý sám založil a roky viedol. Za svoju činnosť a mnohé aktivity bol ocenený radom vyznamenaní: - rezortné vyznamenanie Vzorný pracovník cestovného ruchu - rad najvyšších telovýchovných vyznamenaní za dlhoročnú činnosť v Horskej službe - zlatá medaila Za zásluhy o rozvoj lanovej dopravy Láska k horám, čínorodý postoj a organizačný talent, ako i kamarátsky prístup k ľuďom sprevádzali celú životnú dráhu Pavla Ferenčíka. Bol osobnosťou nielen Liptovského regiónu, ale aj celoslovenského rozmeru a na úseku HS presiahol hranice nášho štátu. Česť jeho pamiatke.

Ing. Ivan Sutóris

Lyžiarske stredisko Športcentrum Ošadnica

V tomto čísle časopisu LAVEX Info sme sa rozhodli predstaviť našim čitateľom jedno z menších lyžiarskych stredísk na severe Slovenska – lyžiarske stredisko Športcentrum Ošadnica. Ako nám povedal šéf strediska a zároveň jeho majiteľ pán Július Gánoczy ml., aj malé strediská majú význam a výraznou mierou pomáhajú pozdvihnúť regióny prilákaním turistov v zimnom období. S pánom Júliusom Gánoczom ml. sme sa porozprávali o jeho stredisku a cestovnom ruchu trochu viac.

*** Môžeš nám prezradiť, ako a kedy začalo lyžiarske stredisko v Ošadnici vznikať a kto má na tom najväčšiu zásluhu?**

- Stredisko Športcentrum Ošadnica sa nachádza priamo v centre turistickej obce Ošadnica. Prvý vlek EPV 300 tu bol postavený niekedy v 70-tych rokoch minulého storočia a slúžil pre školské lyžiarske kurzy neďalekého hotela ako doplnková služba. Po revolúcii a po niekoľkonásobnej zmene vo vlastníckych pomeroch hotela vlek postupne chátral a strácal na hodnote. V roku 1997 sme sa rozhodli, ako partia piatich nadšencov na čele s pánom Júliusom Gánoczom st. a so mnou (vtedy ešte pracovníkom SCR Veľká Rača), obnoviť tento „dedinský lyžiarsky kopec...“ Založili sme spoločnosť Športcentrum Ošadnica s.r.o. a ako prvé odkúpili časť pozemkov a vybudovali LV Tatrapoma PFP s dĺžkou 350 m. Dva roky LV fungoval len v takom zahrievacom režime. V roku 2000 a 2001 sa v stredisku vybudovalo večerné osvetlenie, rozšírili sa parkovacie plochy, vybudoval sa prívod vody na zasnežovanie z miestneho potoka a začalo sa provizórne zasnežovanie dvomi delami cez

Lyžiarska škôlka láka tých najmenších

Július Gánoczy

mobilnú čerpačku a hadicami po povrchu. V roku 2002 som sa stal vedúcim strediska a zároveň konateľom. V tom roku sa zakúpilo SPV Kässbohrer a o rok neskôr sa zakúpil a dal do prevádzky LV s nízkym vedením lana pre deti a začínajúcich lyžiarov, vybudovala sa požičovňa lyžiarskych potrieb, lyžiarska škola a škôlka. V toto režime fungovalo stredisko do roku 2008, kedy som sa stal jediným vlastníkom strediska. Od tohto roku do dnešného dňa sa v stredisku vymenili snežné delá, vymenilo sa SPV, predĺžil sa jestvujúci 350 m LV na 500 m, položilo sa potrubie a káble na zasnežovanie v dĺžke 600 m, urobili sa teréne úpravy na zjazdovke a rozšírili sa parkovacie plochy. Podotýkam, že všetky tieto investície a práce boli vykonané z vlastných prostriedkov, bez akýchkoľvek dotácií a úverov. V roku 2005 a 2006 bol v stredisku vybudovaný penzión so 40 lôžkami a reštaurácia s terasou so 60 stoličkami. V penzióne sa okrem školiacej miestnosti a wellness nachádzajú aj verejné WC pre návštevníkov strediska. Takže od tohto roku poskytujeme v stredisku všetky potrebné služby pre návštevníkov.

*** V pohorí Veľká Rača sa nachádza rozhodujúce stredisko cestovného ruchu pre tento región – stredisko Snowparadise Veľká Rača. Je to pre stredisko výhodou alebo skôr nevýhodou. Existuje medzi vami nejaká forma spolupráce?**

- Ako som už spomínal, naše stredisko sa nachádza priamo v centre obce. Nadmorská výška nástupnej stanice je 470 m n.m. a výstupnej stanice je 570 m n.m. Vzdialenosť do strediska Veľká Rača je cca 4 km. Žiaľ musím povedať, že zatiaľ sme nenašli spoločnú reč čo sa týka spolupráce v prospech návštevníkov našej obce. Vnímam to asi tak, že predstavitelia veľkého strediska ma berú ako konkurenciu a cítia sa dotknutí, že im moje stredisko odjedá zo spoločného koláča. Zdá sa mi to úplne smiešne, keď sa stredisko s tromi lanovkami a prepravnou kapacitou skoro 10 000 osôb/h „bojí“ konkurencie malého strediska s dvomi vlekmí s prepravnou kapacitou cca 800 osôb/h. Vo svete je predsa úplne normálne, že nad dolinou existuje jedno veľké stredisko a v doline sú dve aj tri menšie strediská, ktoré majú spoločné lístky a dopĺňajú sa svojimi službami ako večerné lyžovanie, lyžiarska škola a pod. Veď my sme prakticky taká „príprava“ pre to veľké stredisko, veľa ľudí príde ku nám prvý – druhý deň a keď sa osmelia, tak idú na Raču. Potom sa týmito ľuďmi ťažko vysvetľuje, že v dnešnej dobe nemáme ešte spoločné lístky, keď všade vo svete je to už úplne bežná vec.

Radosť z lyžovania pre malých aj veľkých

*** Keď už sme pri tých návštevníkoch, na aké skupiny návštevníkov sa prevažne orientujete a čo máte pre týchto návštevníkov pripravené?**

- V predchádzajúcej odpovedi som spomínal, že ku nám často chodia začínajúci lyžiari. Vzhľadom na veľmi dobrú dostupnosť nášho strediska a v spojitosti s už spomínaným penziónom sa však zameriavame hlavne na rodiny s deťmi, ktorým poskytujeme komplexné služby - požičovňa, detský inštruktor, detský vlek, vyhradený priestor, príjemné ubytovanie, wellness, doplnkové aktivity, sane, boby, snow-tubing, detské ihrisko... Zabezpečujeme na objednávku preteky a rôzne súťaže pre firmy, a aj služby pre lyžiarske výcviky. Čo sa týka národnosti, tak klientela je nasledovná - cca 50 % Slováci, 30 % Poliaci, 15 % Česi a 5 % rôzne.

*** Čo si myslíš, že by sa dalo ešte v stredisku vylepšiť? Aké plány a zámery máš do blízkej budúcnosti so strediskom?**

- Vzhľadom na využitie areálu aj počas leta som sa už v minulom roku začal venovať letným adrenalínovým aktivitám. Zakúpil som trojkoľové horské káry, horské a cestné kolobežky, štvorkolky pre veľkých, malých a aj tých najmenších, ktoré v našom stredisku intenzívne využívame tak aby bol LV využitý aj v letnom období. Ďalšie plány do budúcnosti samozrejme existujú, aj keď

V stredisku nechýbajú letné adrenalínové aktivity – trojkoľové káry...

...cestné a horské kolobežky

*** Ako si začal s prípravou na novú lyžiarsku sezónu a akú cenovú stratégiu si zvolil pre úspešnosť sezóny?**

- Čo sa týka prípravy na sezónu, ja som ešte tá stará škola, robím hlavnú údržbu hneď po sezóne a keď sa ochladí tak nahodíme len závesy a pásy na SPV a za jeden – dva dni vieme spustiť sezónu. Ceny jazdného na LV sme v stredisku už tri sezóny nemenili a pre tento rok ostávajú taktiež nezmenené.

Rozhovor pripravil: Miroslav Grešo

Michálek s.r.o.

Časlavská 52, CHRUDIM 537 01
+420 469 365 111
www.michaleksro.cz

Lyžařské vleky	Lanové dráhy	Bobové dráhy	Turistické silniční vláčky

Spomienka za Ladislavom Štúrom

Narodil sa 14. februára 1917, ešte „za cisára“, ako to on rád hovorieval. Celý život zasvätil činnosti pri práci, športu a najmä lyžovaniu. Patril medzi priekopníkov rekreačného aj pretekárskeho lyžovania na Slovensku. Svojopomocne vybudoval jeden z prvých lyžiarskych vlekov na dolnom Liptove v dedine Rojkov, ktorý prevádzkoval a aj na ňom pracoval a robil vlekára aj na lyžiarskom vleku v Ľubochni. Bol dlhoročným pracovníkom na lyžiarskych vlekoch, tréner mládeže a organizátor rôznych lyžiarskych pretekov nielen na svahoch Pálenice v obci Rojkov. Pomáhal ako rozhodca II. triedy pri organizovaní pretekov Veľkej ceny Demänovských jaskýň – medzinárodných pretekov FIS. Ako lyžiar veterán sa zúčastňoval pretekov veteránov ako aj združením organizovaných pretekov lanovkárov a vlekárov. Vrcholom jeho pretekárskej činnosti bola v roku 1999 účasť na majstrovstvách sveta veteránov v rakúskom Galture, kde ako 82 ročný získal titul majstra sveta v super G. Ako 86 ročný sa zúčastnil ďalších pretekov veteránov v rakúskom St. Johane. S úsmevom spomínal, že toto bol jeho prvý zahraničný výjazd a ako 82 ročný si vybavoval svoj prvý cestovný pas. Pri spomienke na neho citujeme jeho pocity z týchto pretekov: „Doslova ma zamrazilo, keď som videl svojich súperov a ich vybavenie – špeciálne kombinézy, prilby, značkové pretekárske lyže, dokonca nie jedny. Ja som mal vypožičanú prilbu a lyže z bazáru. Najradšej by som bol jazdiť v hlbokom snehu, aby ich nikto nevidel.“ Taký bol on. Dňa 14. 7. 2012 zaspal a viac sa neprebudil. Ako pekne žil, tak pekne aj zomrel. Dotieklo srdce dobrého kamaráta, športovca, vlekára. V dobrom zdraví, kondícii a vitalite sa dožil 95 rokov.

Rozlúčka s Ladislavom Kráľom

Veľká a neopísateľná bolesť naplnila naše srdcia, keď sme sa dozvedeli, že nás náš Lacko Kráľ z Lipovského Jána náhle, bez rozlúčky, bez akýchkoľvek príznakov zdravotných ťažkostí, navždy opustil vo svojich 55 rokoch. Srdce zlyhalo a svieca jeho života dohorela dňa 15. septembra t.r. Nečakane odišiel z kruhu svojej milovanej rodiny, známych, priateľov a kolegov. Ešte pred pár týždňami rozdával okolo seba úsmev, dobrú náladu, optimizmus a plánoval svoju budúcnosť. Netreba byť spisovateľom, umelcom či vedcom, aby ľudia povedali: „Bol to dobrý človek“. Srdce robí človeka človekom a Lacko ho mal vždy dokorán otvorené pre všetkých. Bol skromný, čestný, úprimný a preto ho mali všetci radi. Žil pre tých, ktorí ho obklopovali. Práca na vleku v lyžiarskom stredisku Javorovica na úpätí severných svahov Nízkych Tatier v Jánskej doline v spoločnosti spolupracovníkov a milovníkov bieleho športu mu bola nielen zamestnaním, ale aj koníčkom. Bol synom prírody a hôr, s manželkou, so svojimi deťmi a priateľmi zvládal končiare Vysokých a Nízkych Tatier, ale jeho sen vystúpiť ešte v tomto roku na Gerlachovský štít už ostal nenaplnený.

A tak nám zostávajú na Lacku len spomienky. Spomienky na človeka, ktorý vedel prečo žije, ktorý bol oporou pre svojich blízkych, priateľov, kolegov.

Spomienka na Jožka Valkoša

Dňa 25. júna 2012 nás navždy opustil kolega pán Jozef Valkošák. Človek, ktorý celý svoj život doslova telom aj dušou zasvätil práci na lanovkách a lyžiarskych vlekoch. Narodil sa 5.10.1945 v Spišskej Novej Vsi. Po skončení základnej a strednej školy nastúpil v roku 1965 do zamestnania na lanové dráhy v Tatranskej Lomnici vo Vysokých Tatrách. Tu dostal druhú školu – lanovkársku školu od svojich starších harcovníkov, ktorí pracovali na visitej lanovej dráhe na Skalnaté Pleso a Lomnický štít. Od nich, ako vnímavý a snaživý mladý zamestnanec sa veľmi rýchlo priučil fachu. Od práce v dielni postupne krok po kroku získaval funkcie, ktoré na železnici, kde lanové dráhy vtedy patrili, boli prísne kvalifikované. Cez jednotlivé funkcie sa vypracoval v roku 1972 až na náčelníka kabínkovej lanovej dráhy. V určitom období robil náčelníka všetkých lanových dráh v Tatranskej Lomnici a pozemnej lanovky zo Smokovca na Hrebienok. Na železnici pracoval do roku 1975. Potom nastúpil ako náčelník na starej sedačkovej lanovke do Lomnického sedla. Po skončení jej prevádzky bol vedúcim výstavby a montáže novej lanovky od firmy Pomagalski z Francúzska. Bol jej náčelníkom až do roku 1997. Potom začal podnikat' so synom v Tatranskej Javorine, kde spoločne vybudovali lyžiarske stredisko. Svoje skúsenosti odovzdával kolegom ako aktívny člen predstavenstva združenia lanoviek a vlekov aj ako predseda poradného zboru náčelníkov lanoviek. Aktívne sa zapájal do tvorby legislatívy – ako bol zákon o dráhach, PTPLD, pokyny pre obsluhu a skúšky lanoviek či lyžiarskych vlekov, prevádzkové predpisy, skúšobné a výcvikové poriadky a iné. Jozef zanechal za sebou nezmazateľnú stopu v lanovkárskej branži nielen na Slovensku, ale aj v bývalom Československu. Veľa priateľov v Čechách tiež naňho spomína pri rôznych spoločných stretnutiach lanovkárov. Od svojho príchodu do Vysokých Tatier v roku 1965 si ich zamiloval. Bol dobrovoľným členom Tatranskej horskej služby. Ako športovec pomáhal aj pri rôznych športových podujatiach vo Vysokých Tatrách, ako napr. Veľkej cene Slovenska v zjazdovom lyžovaní. Ako náruživý tenista organizoval a zúčastňoval sa rôznych súťaží a turnajov. Na Jozefa spomíname ako na človeka principiálneho, zásadového, plného ideálov a nadšenia pre nové veci. Učili mu nielen hory, ale aj lyže. Bol jedným zo zakladateľov pretekov lanovkárov a vlekárov, ich každoročným pretekárom a viacnásobným víťazom vo svojej kategórii. Jozef, spomíname a spomínať budeme na nezabudnuteľné chvíle, ktoré sme s Tebou prežili v práci, na združení lanoviek a vlekov, v horách a na lyžiach. Znie nám v ušiach „Tvoje“ spišské nárečie, „Tvoj“ svojský humor. Tvoj duch zostáva vo Vysokých Tatrách na miestach, ktoré si mal rád, pri kamarátoch, pri rodine, manželke, deťoch a vnúčatách. Spomienky na Teba nám nik a nič nezoberie.

redakcia

Ladislav Štúr (1917 – 2012)

Ladislav Kráľ (1957 – 2012)

Jozef Valkošák (1945 – 2012)

V novém luxusním wellness hotelu Vista v Dolní Moravě proběhl ve dnech 2. a 3. října 2012 jedenáctý ročník veletrhu InterMountain, jenž je odbornou veřejností považován za třetí nejvýznamnější veletrh zimních a horských technologií v Evropě.

Odborný veletrh InterMountain má dvacetiletou tradici. První ročník se uskutečnil v listopadu 1992 v Peci pod Sněžkou, následující výstavy se vždy v sudých letech odehrávaly ve Špindlerově Mlýně, nejznámějším zimním středisku České republiky. V ČR však za posledních deset let vzniklo mnoho nových, moderních a dynamicky se rozvíjejících skiareálů poskytujících kvalitní a nadstandardní služby, které bohužel vzhledem k jejich krátké existenci česká ani zahraniční klientela dosud v plné míře nezaznamenala. Jedním z úkolů ALDR je propagovat české lyžařské areály jako celek, a tedy také pomáhat těmto novým a zatím méně známým střediskům. Proto byl veletrh přesunut z proslulých Krkonoš do dosud opomíjeného údolí pod Kralickým Sněžníkem, kde byla většina návštěvníků doslova ohromena

areálem se špičkovými službami ve spojení s nejmodernějšími technologiemi. Veletržní expozice otevřeli přestřižením pásky pan Jakub Juračka, prezident Asociace lanové dopravy (ALDR), jež veletrh pořádala, hejtmán pardubického kraje pan Radko Martínek, který nad akcí laskavě převzal osobní záštitu, pan Ján Gavalier, předseda partnerského sdružení slovenských provozovatelů lanové dopravy LAVEX, starostka města Králupy paní Jana Ponocná a pan Richard Novák, místostarosta obce Dolní Morava. Na veletrhu se prezentovalo 55 vystavovatelů nabízejících vlastní služby a výroby nebo zastupujících více než 70 zahraničních výrobců a značek. Vystavené exponáty se týkaly především dopravních lanových systémů a výroby technického sněhu, pozornost návštěvníků však přitahovaly hlavně doplňkové systémy pro lyžařská střediska, jako jsou bezpečnostní a informační systémy, značení tratí, časomíra, vybavení lyžařských školek, půjčoven a skiservisů. Svědčí to o skutečnosti, že

české lyžařské areály jsou již dostatečně vybaveny základními technologiemi, proto se mohou soustředit na doplňkové vybavení, jež povede k rozšíření a zkvalitnění služeb zákazníkům. Přesto, že byl veletrh přesunut do zdánlivě turisticky okrajové oblasti ČR, během dvou dnů zhlédly expozice zhruba tři a půl tisíce návštěvníků. Návštěvnost se tedy oproti minulým ročníkům nesnížila, naopak stoupla. Zásluhu na tom má nejen samotný veletrh, ale i doprovodné služby, jež poskytly hostitelský Wellness Hotel Vista a Ski & Relax Center Dolní Morava. Příští ročník předního středoevropského veletrhu horských a zimních technologií se uskuteční na podzim roku 2014. Doufáme, že do té doby budou návštěvníci letošního veletrhu rádi vzpomínat na přátelská setkání i kontrakty uzavřené na stáncích nejvýznamnějších zahraničních i českých firem zabývajících se výrobou a prodejem zimních a horských technologií. Těšíme se na setkání s vámi na veletrhu XII. InterMountain 2014.

Veletržní expozici otvoril prezident ALDR Jakub Juračka přestřižením pásky

Veletrhu sa zúčastnil aj slovenský výrobca lanových dráh TATRALIFT

Leitner sa predstavil s 8-miestnou lanovou dráhou

V stánku TechnoAlpin bolo o čom rozprávať

Špičkový výrobca SPV Kässbohrer opäť bodoval predajom

Výrobca lanových dráh Doppelmayr privítal veľa záujemcov

Nechýbali ani snežné skútre

Vo Vysokých Tatrách o oceľových lanách, dopravníkoch a ťažných zariadeniach

V prekrásnom prostredí Vysokých Tatier sa už po 10-ty krát v exkluzívnych priestoroch Grand hotela Permon uskutočnila XVII. medzinárodná konferencia „Výskum, výroba a použitie oceľových lán, dopravníkov a ťažných zariadení“, ktorá sa konala v dňoch 18. - 21. septembra 2012.

Medzinárodnú konferenciu organizačne zabezpečilo Oddelenie dopravy na Ústave logistiky priemyslu a dopravy Fakulty BERG-TU v Košiciach v spolupráci so Skúšobňou oceľových lán Fakulty BERG.

Záštitu nad odbornou konferenciou prevzali rektor Technickej univerzity Dr.h.c. prof. Ing. Anton Čižmár, CSc. a dekan Fakulty BERG prof. Ing. Gabriel Weiss, PhD. Na základe doterajších skúseností spoluorganizátormi a sponzormi konferencie bol Višegrádsky fond, Lana Vamberk, s.r.o., Tatry Mountain Resort, a.s., Liptovský Mikuláš, Continental Matador Rubber, s.r.o., Púchov, INCO engineering, s.r.o., Praha, Hornonitrianske bane Prievidza, a.s., SE-MI technology, a.s. Spoluorganizátorom bol tiež Grand hotel Permon, s.r.o., Pribilina. Konferencie sa zúčastnilo 132 účastníkov z 9-tich štátov a to z Českej republiky, Poľska, Švajčiarska, Maďarska, Slovinska, Srbska, Mexika, Ruska a Slovenska.

Na úvod účastníkov konferencie pozdravili a popriali zdarný priebeh doc. Ing. Gašinec, PhD., v zastúpení dekana Fakulty BERG a zástupcovia sponzorských a spoluorganizujúcich organizácií. Následne v odbornej časti mala konferencia rokovanie v úvodnej generálnej sekcii a v troch workshopoch. V úvodnej sekcii odznali štyri zásadné prednášky zástupcov ÚNMS-SR, spoločnosti Continental Matador Rubber (SR), SE-MI technology, a.s. (ČR) a prednáška hosťa konferencie zo Švajčiarska.

Po prestávke konferencia pokračovala odbornými prednáškami v troch workshopoch:

Workshop 1: Výskum, výroba a použitie dopravníkov, kde odznalo 16 odborných prednášok.

Workshop 2: Výskum, výroba a použitie ťažných zariadení zvislej dopravy hlbinných baní, kde odznalo 17 odborných príspevkov.

Workshop 3: Výskum, výroba a použitie oceľových lán, kde odznalo 13 prednášok.

Celkovo autori pripravili na konferenciu 62 odborných príspevkov, ktoré boli prezentované v priebehu rokovania odbornej konferencie. Prednášky boli tlmočené do troch jazykov (slovenského, poľského a anglického) s ohľadom na skladbu prítomných v jednotlivých workshopoch, čo si prítomní zvlášť pochvalovali. V jednotlivých sekciách prebehla aj odborná diskusia k prednáškam a v odborných diskusiách a obchodných jednaniach sa pokračovalo aj v kuloároch hotela, ako aj v priebehu spoločenského večera.

Organizačný výbor konferencie samozrejme nezabudol ani na oddychovo spoločenské aktivity účastníkov konferencie. Medzi tieto aktivity patrili: športový večer, kde víťazi jednotlivých disciplín si odmenu odniesli vo forme exkurzie kabínkovou lanovkou na Lomnický štít, spoločenský večer s reprodukovanou hudobnou produkciou a zaujímavou tombolou, kde prvou cenou bol dvojdný pobyt all inclusive pre dve osoby v Grand hoteli Permon, v termíne podľa vlastného výberu, čo sponzorsky zabezpečil Grand hotel Permon, a.s., odbornú exkurziu kabínkovou lanovkou na Skalnaté Pleso a následne sedačkovou lanovkou do Lomnického sedla s patričným odborným výkladom a doprovodom a vo voľnom čase mali účastníci k dispozícii wellness komplex, bazén, kolkáreň a za symbolickú cenu aj masáže.

Vysoká účasť, hodnotenie úrovne, organizačného zabezpečenia a úrovne odborného jednania milo prekvapilo organizátorov. Na záver organizačný výbor ako i prítomní vyslovili prianie, že ďalší ročník konferencie osloví a prítiahne ďalších odborníkov z oblasti výskumu, výroby a využitia oceľových lán, dopravníkov a ťažných strojov, čo prispieje tiež k ďalšiemu rozvoju vzdelávania a k rozvoju poznatkov v tejto oblasti. Príspevky autorov budú publikované v mimoriadnom čísle časopisu Doprava a Logistika (ISSN 1451-107X) vydaného pri príležitosti tejto konferencie.

Vychádzajúc z prednášok, diskusie i vlastných poznatkov organizátori konferencie prijali niekoľko záverov:

1. Účastníci konferencie hodnotia organizačné zabezpečenie konferencie a jej odbornú úroveň

Otvorenie konferencie

ako veľmi dobrú a odporúčajú organizátorom pokračovať v organizovaní konferencie v dvojročnom cykle, ako dejisko konferencie naďalej odporúčajú Grand hotel Permon.

2. Pri organizovaní 18. konferencie v septembri roku 2014 zdôrazniť 2 jubileá a to 40 rokov od konania prvej konferencie v roku 1974 v Piešťanoch a 20 rokov konania konferencií v Grand hoteli Permon, na ktorú by bolo vhodné pripraviť prierezovú prednášku o histórii konferencií.

3. Pri zostavovaní programu a výbere prednášok sa zamerať na oblasť výskumu, výroby a použitia oceľových lán, pásových dopravníkov a ťažných zariadení.

4. Za dôležitú úlohu považovať oblasť využitia prezentovaných výsledkov výskumu, poznatkov z používania a výroby ale aj z oblasti legislatívy, týkajúcej sa problémov, riešených na konferencii.

5. Vybrané prednášky publikovať v spoločnom časopise Doprava a logistika, zväziť tiež opätovne možnosť vydania mimoriadneho čísla.

6. Abstrakty prednášok publikovať v slovenskom a anglickom, príp. nemeckom jazyku tlačenou formou vo zvláštnom zborníku.

7. Spoluorganizátorom konferencie poslať ďakovné listy a závery, prípadne aj ďalším účastníkom konferencie.

8. O konferencii informovať v časopise LAVEX INFO a Haló TU.

Konferencia bola zakončená po exkurzii obedom v Penzióne Teniscentrum v Tatranskej Lomnici, kde doc. Ing. Jozef Krešák, PhD. za organizačný výbor a doc. Gabriel Fedorko za Ústav Logistiky priemyslu a dopravy poďakovali všetkým účastníkom, garantom, odborným garantom, sponzorom a organizačnému výboru odbornej konferencie so želaním, aby sme sa o 2 roky všetci opäť stretli v Grand hoteli Permon.

Ing. Stanislav Kropuch, PhD.

Ústav logistiky priemyslu a dopravy

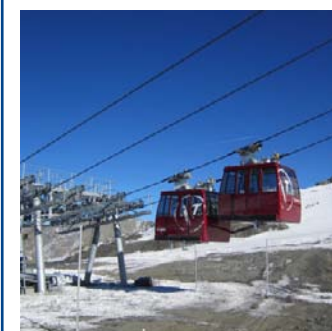
Kyvadlové lanové dráhy
Odpojiteľné systémy
(sedačkové, kabínkové lanové dráhy)

Skupinové lanové dráhy
Lyžařské vleky
Pozemní lanové dráhy

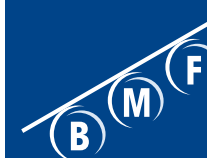
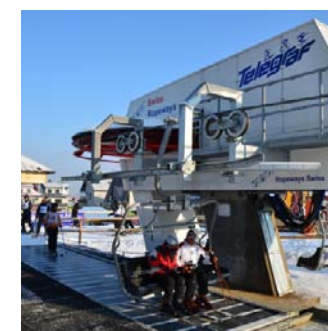

Speciální lanové dráhy
Systémy s pevným uchycením
(sedačkové, kabínkové lanové dráhy)

Již 50 let firma
Bartholet Maschinenbau AG -
Lanové dráhy Flums, realizuje
a instaluje lanové a speciální
dráhy všeho druhu po celém
světě včetně zajištění servisu.

Vsaďte na švýcarské know-how,
CE - shodu a spolehlivost!

Bartholet Maschinenbau AG
Lochriet
CH-8890 Flums
Switzerland

tel +41-81 720 10 60
fax +41-81 720 10 61
admin@bmf-ag.ch
www.bmf-ag.ch

Systém řízení jakosti
ISO 9001

MND
eastern europe

One partner, many solutions

The Mountains is Our World

Železničná 1095 - 058 01 POPRAD - SLOVAKIA - Tel : +421 (0)52 77 21 669 - Fax : +421 (0)52 77 21 649 - www.mnd-group.com

Logo partners: has, SNOWSTAR, LST, MES-ADIC, H5, DATA Drone.

DIRECT DRIVE PRE VÁŠ ÚSPECH

CONNECTING NATURE & TECHNOLOGY

S našim, v lanovkárskej branži jedinečným, priamym pohonom Direct drive dosahujeme veľkú redukciu hluku a úspory energie, ktoré sú vzhľadom k chýbajúcej prevodovke dosiahnuté malými stratami trením a nepoužitím oleja. Inovatívna a trvácna technológia pre váš úspech.

LEITNER
ropeways

Konferencia „Aktuálne otázky ochrany prírody a starostlivosti o les pri rozvoji vidieka“ privítala na akademickej pôde ministrov, lesníkov, ochranárov a ekologických aktivistov

„V dôsledku rozdielných názorov na ochranu prírody v chránených územiach sa vyostrili strety ochrancov prírody, environmentálnych aktivistov, so zástupcami štandardných a praxou overených lesníckych postupov do miery, ktorá neprospeje nikomu a hlavne nie lesu. Problematika starostlivosti o lesy v chránených územiach prešla, na základe týchto postojov, z poľa apolitickéj objektívnej vedy, na pole politické a emocionálne, čo prináša so sebou oveľa ťažšie vecné a racionálne riešenia,“ konštatoval v úvodnom príhovore Ľubomír Jahnátek, minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka na konferencii s názvom „Aktuálne otázky ochrany prírody a starostlivosti o les pri rozvoji vidieka“, ktorá sa uskutočnila 7.9.2012 vo Zvolene.

Priestory auly Technickej univerzity vo Zvolene, na základe iniciatívy Slovenskej lesníckej komory, Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR a Ministerstva životného prostredia SR, privítali na akademickej pôde rezortných ministrov, lesníkov, zástupcov ekologických i ochranárskych mimovládnych združení a iniciatív i neštátnych vlastníkov lesa. Ekologická degradácia kontra „leso centrický“ pohľad, otázky aktívneho alebo pasívneho zásahu človeka v lese – to boli zásadné témy, ktoré rezonovali v jednotlivých referátoch a prednáškach. Rôzne porovnávacie údaje a rozdielne deklarované čísla, pozitíva i negatíva pri zásahoch a následnom spracovaní drevnej hmoty po veterných smrštiah na Slovensku, následky enormného rozmnoženia lykožrúta, zakladanie pralesov a vyhlasovanie nových chránených území, ich prípadný dopad na hospodárstvo a zamestnanosť ľudí v najchudobnejších regiónoch Slovenska i postoj súkromných vlastníkov lesa, podľa slov ministra Ľubomíra Jahnátka „potvrdili, že v rámci širšieho celospoločenského pohľadu je potrebné objektívne rozlišovať a zhodnotiť celospoločenský záujem v lesnícko-drevárskom sektore, v ochrane prírody, sociálnej a ekonomickej oblasti a jasne ho oddeľovať od individuálnych a skupinových záujmov, vízií a prianí rôznych skupín bez legitimacy.“ „Ministerstvá životného prostredia a pôdo-

hospodárstva zostavia odbornú medzirezortnú komisiu, ktorá navrhne zmeny troch kľúčových zákonov - zákona o lesoch, o ochrane prírody a krajiny a zákona o poľovníctve,“ uviedol minister Peter Žiga. Minister Ľubomír Jahnátek ho doplnil: „Zmena týchto zákonov a s nimi súvisiacich nariadení a vyhlášok, je nevyhnutná, nakoľko v súčasnej podobe si doslova odporujú.“

„Je evidentná snaha o kompromis v ochrane prírody a starostlivosti o lesy v chránených územiach a je aj snaha, aby sa odstránila dvojkoľajnosť rozhodovania,“ zhodnotil postoje zúčastnených po skončení konferencie rektor TU Rudolf Kropil, ktorý bol jej garantom. Legislatívne prostredie tejto problematiky tvorí Ústava SR, Zákon NR SR č. 369/1990 Zb. z. o obecnom zriadení, Zákon NR SR č. 138/1991 Zb. z. o majetku obcí, Zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, Zákon NR SR č. 326/2005 Z. z. o lesoch, Smernica RADY 92/43/EHS o biotopoch, Smernica o vtákoch 79/409/EEC, Program rozvoja vidieka SR 2007 -2013. „Ak má byť ochrana prírody efektívna, vyhlásenie chráneného územia je len prvý krok. Musí nasledovať účinná starostlivosť - manažment územia s jasnou víziou a koncepciou, vrátane snahy o obnovu poškodených spoločenstiev či druhov,“ uviedol na konferencii Tomáš Dražil zo Štátnej ochrany prírody SR a pokračoval: „Z pohľadu ochrany prírody nie je na mieste diskutovať o tom, či je ponechanie lesov bez zásahu vhodné v podmienkach Slovenska, ale relevantná otázka je, kde a na akých plochách. Štát by mal jasne deklarovať, aké chce mať chránené územia a čo od nich očakáva.“ Ako najväčší problém lesníctva na Slovensku vidí generálny riaditeľ štátneho podniku Lesy SR Ľubomír Jahnátek hromadné hynutie smrečín. Jedným z prvotných dôvodov tohto problému je i zmena slovenskej legislatívy v oblasti ochrany prírody a krajiny v roku 2002, kedy boli do nového zákona o ochrane prírody a krajiny implementované smernice EÚ. Problémom je i výstavba lesných ciest. „Nechápem, prečo sa doteraz nepovolilo Lesom SR, a.s., vybudovať v Národnom parku Nízke Tatry nové lesné cesty a inému obhospodarovateľovi lesa,

výstavba 7 lesných ciest, či dokonca cestné spojenie na vrchol Chopku, áno. Sú v tom pe-
niaze? Je to biznis na úkor spoločnosti? Platí rovnosť pred zákonom aj v ochrane prírody?“ pýtal sa Ľubomír Jahnátek. Pohľad mimovládnych organizácií (SOS Birdlife, RPS, IOP, Daphne, BROZ, VLK) prezentoval Marián Jasik. Hlavné problémy vidí v poklese a ohrození biodiverzity a v chýbajúcej spoločensky akceptovateľnej vízii ochrany prírody. „Podľa nášho presvedčenia na zachovanie biodiverzity a priaznivého stavu území s vysokými prírodno-ochrannými hodnotami treba rešpektovať tesný vzťah medzi prirodzenosťou lesných ekosystémov v CHÚ a ich manažmentom. Malo by platiť: čím vyššia je prirodzenosť lesa, tým prísnejší stupeň ochrany sa môže uplatňovať a naopak, pri nižšej prirodzenosti lesa treba stupeň ochrany znížiť a umožniť tak realizáciu ochranného a zlepšovacieho manažmentu, t. j. zabezpečiť jeho ochranu a zlepšovanie stavu lesa!“, vyhlásil Martin Moravčík, vedúci odboru lesníckej stratégie, politiky a ekonomiky NLC vo Zvolene. „Neakceptovanie tejto axiomy, t. j. vyhlásenie najprísnejšieho piateho stupňa ochrany v neprirodzených a zmenených smrečinách, ako napríklad v národných parkoch Vysoké a Nízke Tatry, a na to nadväzujúce zákazy vykonávania opatrení na ich ochranu a zlepšovanie ich štruktúry, viedli k ich degradácii a rozpadu v rozsahu, ktorý nemá obdobu v celej histórii lesníctva na Slovensku.“ Jaroslav Šulek, predseda Slovenskej lesníckej komory, ktorá bola organizátorom konferencie, apeloval vo svojom príhovore na zodpovednosť za budúcnosť našej krajiny, takú, akú preukázal svojou činnosťou pred 200 rokmi rodák z Čierneho Balogu, jedna z najväčších postáv slovenského lesníctva Jozef Dekrét Matejov, ktorého životné krédo bolo: „Zachovať lesy pre budúce generácie“. Na záver konferencie prijali jej účastníci záverečné vyhlásenie, ktoré zhrnuli do nasledujúcich bodov:

- Vedenie MPaRV SR a MŽP SR konštatujú, že konferencia „Aktuálne otázky ochrany prírody a starostlivosti o les pri rozvoji vidieka“

splnila svoj cieľ, ktorým bolo pomenovanie najdôležitejších okruhov problémov v ochrane prírody pri starostlivosti o lesy v rámci rozvoja vidieka. Oba rezorty ju považujú za začiatok konštruktívnej diskusie na hľadanie odborných riešení metodických, legislatívnych a praktických problémov súvisiacich s obhospodarovaním a ochranou lesov.

- Rezorty potvrdzujú záujem a budú podporovať pokračovanie dialógu v danej téme.
- Rezorty založia spoločnú pracovnú skupinu zloženú z odborníkov zainteresovaných rezortov, ktorá bude predkladať návrhy riešení spoločných problémov.
- Pracovná skupina bude úzko spolupracovať pri vypracúvaní návrhov novelizácie legislatívy a jej zosúladzovania (zákon o lesoch, zákon o poľovníctve, zákon o ochrane prírody a krajiny), pri vypracovaní návrhu metodiky a postupu na prehodnotenie sústavy chránených území a metodiky a postupu riešenia úhrady majetkovej ujmy vyplývajúcej z obmedzení vlastníkov lesov.
- Rezorty sa dohodli, že pri vyhlasovaní nových chránených území sa bude postupovať podľa spoločne odsúhlasenej metodiky a postupu na prehodnotenie sústavy chránených území. Vyhlásenie každej novej lokality bude prerokované v Pracovnej skupine.

Pripravil: M.Grešo

Susedova koza

Tiež máte občas na Slovensku pocit, že ľudia podnikajúcich v cestovnom ruchu zaujímajú, iba keď vám chcú niečo predat? Ale keď potrebujete na parkovisku poradiť, kde sa dá v okolí dobre najesť alebo čo zaujímavé tu môžete vidieť, tak ich obťažujete. V lepšom prípade by vám možno aj chceli poradiť, ale jednoducho nevedia. Ak chceme, aby sa na Slovensku naštartoval nielen cestovný, ale aj ruch, tak to musíme rýchlo zmeniť. Najlepším spôsobom je motivovať ľudí, aby spolupracovali. Preto som sa rozhodol podporiť financovanie oblastných združení cestovného ruchu. Ak sa ľudia v danom regióne spoja, dajú dokopy nejaké peniaze, štát im tiež príspeje na projekty, ktoré posúvajú vpred celý región. Prvé výsledky ste mali možnosť vidieť aj v tejto sezóne. Dali sme napríklad peniaze na vybudovanie cyklotrás v Malej Fatre a podporili projekt, ktorý sa snaží o znovuzavedenie člňkovania na Vrbickom Plese v Tatrách. Tieto projekty však nie sú to jediné, čo chceme v regióne pomôcť štátnych peňazí zmeniť. Dúfame, že vďaka týmto združeniam sa ľudia, ktorí vedľa seba roky podnikajú v cestovnom ruchu, naučia spolupracovať. Iba tak máme šancu uspieť v konkurencii Čechov alebo Rakúšanov. V Alpách sú napríklad združenia, kde veľké a ziskové strediská dotujú strátové menšie

vleky v rovnakej doline. Robia to iba preto, aby mohli hovoriť, že v ich stredisku je 150 km vlekov. Bez tých malých by tam bolo „iba“ 50 kilometrov. U nás by všetci tvrdili, že to stačí. Ale „stačí“ už dnes nestačí. Ľudia chcú mať veľký výber a regióny potrebujú byť medzi top destináciami, aby sa vedeli dobre marketingovo predat. Aj preto nás čaká ešte dlhá cesta, ktorá sa začne už túto zimu, keď budeme vyhodnocovať, aký efekt štátne peniaze priniesli. Vyhraté budeme mať až vtedy, keď sa Slováci začnú tešiť z toho, že susedova koza dojí najviac v celom regióne. Pretože potom bude mať celá dedina o ďalšiu atrakciu viac a všetci budú spokojní.

Autor je ministrom dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja (Prevzaté z: Hospodárske noviny)

**Predám použité,
ale funkčné
náhradné dielce
na SPV Kässbohrer
PB-200**

**info:
Július Gánoczy
tel.: 0905 592 191**

**SKÚTRE EŠTE VÝHODNEJŠIE
ZĽAVY OD 700€ DO 1000€**

Splátkový kalendár podľa dohody

Pri prevzatí skútra platba iba DPH (20%)

importér: Neresnícka cesta 3A, Zvolen
tel.:045/5324 003, 0903 810 150
servis@autoraster.sk
www.autoraster.sk

obchodné zastúpenie: Motocentrum KM Stanislav Baláž , Hlavná 9 , 059 21 Svit , e-mail: balazstano@pobox.sk
tel./fax : 052/7755169 0903 607 257 www.motocentrumkm.sk

!!! MODELY S ELEKTRONICKOU PREVODOVKOU SO ZÁRUKOU 3 ROKY NA PREVODOVKU !!!

**záruka
30
mesiacov**

ARCTIC CAT
SHARE OUR PASSION.

AUTO RASTER

Rovnomerne zasnežené svahy od vrcholu až do údolia a od jesene až do jari a zároveň šetrné využívanie zdrojov – takto znie výzva pre technické zasnežovanie. Aby bolo možné splniť tieto požiadavky, uviedla spoločnosť TechnoAlpin už pred niekoľkými rokmi na trh riadiaci softvér ATASS. Vo vlastnom softvérovom oddelení spoločnosti sa priebežne pracuje na ďalšom vývoji programu. Od minulého roku je k dispozícii úplne prepracovaná verzia ATASSplus. Po prvej zimnej sezóne máme spätnú väzbu z celého sveta:

„Kto chce patriť k prvým lyžiarskym strediskám, ktoré otvárajú lyžiarsku sezónu, potrebuje nielen dobré zasnežovacie zariadenie, ale aj inteligentný softvér, ktorý rýchlo spracováva získané dáta,“ domnieva sa Jürg Klopferstein, vedúci svahovej techniky spoločnosti Bergbahnen Lenk (Švajčiarsko). „Už rok pracujeme s novou verziou ATASSplus. **Užívateľské rozhranie je prehľadnejšie a môžete si vybrať niekoľko zariadení naraz.** Dáta, ktoré sme pomocou softvéru zhromaždili, nám budú v nasledujúcej sezóne určite veľmi užitočné. Okrem toho sú pracovníkom na svahu priebežne zasielané SMS-ky informujúce ich o stave systému.“

Prednosti integrovanej štatistiky uznáva aj Fabian Renggli, zasnežovač v lyžiarskom stredisku Saas-Fee (Švajčiarsko): „Ak na jeseň nebude jasné, prečo sa nedá zasnežovať, je možné vytvoriť si grafy so všetkými údajmi o počasí. Na nich sa napríklad ukáže, že v hornom pásme lyžiarskeho strediska je teplejšie než

dole. **Rôzne úseky nášho areálu sme uložili do samostatných profilov, vďaka ktorým môžeme veľmi rýchlo vyhodnotiť všetky dáta.** Štatistika umožní okrem iného zistiť priemerný počet kubíkov vody, ktoré každoročne spotrebujeme na jednu šachtu. S pomocou štatistiky v reálnom čase môžeme neustále kontrolovať, či sme už dosiahli hodnotu z predchádzajúceho roku. Po dosiahnutí stanoveného počtu kubíkov vody sa zobrazí výstraha, aby sa zbytočne nevyrábalo príliš veľa snehu.“

„Nová verzia ATASSplus sa ovláda jednoduchšie a to je veľmi užitočné predovšetkým pri zaškoľovaní nových zamestnancov. **Nový systém je koncipovaný logicky**“, vysvetľuje nám Benne Sjökvist, vedúci zjazdoviek v švédskych strediskách Skistar Lindvallen a Högfjället.

O výhodách novej verzie je presvedčený aj Franck Ansanay, zasnežovač z lyžiarskeho strediska Praz-sur-Arly (Francúzsko): „Prepracované užívateľské rozhranie umožňuje riadiť zariadenie rýchlejšie a jednoduchšie. **Inteligentný softvér nám pomáha tiež efektívne využívať zdroje.**“

Podobný názor na vec má aj Mads Mørk, zasnežovač v stredisku Vinterpark v Oslo (Nórsko): „**Vďaka logickej štruktúre rozhrania je ovládanie omnoho jednoduchšie.** Nový vzhľad zariadenia a možnosť ovládať ho na mape zjednodušuje reguláciu snehových diel.“

„Vďaka inteligentnej regulácii s ATASSplus použijeme len také množstvo vody, aké dovoľujú podmienky. **Okrem toho sa systém spúšťa až vo chvíli,**

atassplus
our snow is your success

keď je to efektívne. Znížila sa tak spotreba energie. Na základe štatistiky môžeme na konci sezóny vidieť, koľko vody spotrebovali jednotlivé snehové delá. Aj to prispieva k efektívnejšiemu využitiu zariadenia“, popisuje svoje skúsenosti Michael Kössler, zasnežovač v lyžiarskom stredisku Zauchensee (Rakúsko).

„**Nová verzia softvéru ATASSplus je určite najlepší riadiaci systém, ktorý TechnoAlpin doteraz**

uviedol na trh“, myslí si Germano Alberti, zasnežovač v lyžiarskom stredisku Madonna di Campiglio (Taliansko). Systém sa obsluhuje jednoducho a prístup k jednotlivým oblastiam je logický a intuitívny. Ani našim novým zamestnancom nerobí problémy naučiť sa ho rýchlo používať.“

TECHNOALPIN
snow experts

Lyžiarske stredisko Ružomberok - Malinô Brdo sa nachádza v dolnom Liptove na úpätí pohoria Veľká Fatra. Je vyhľadávaným miestom oddychu nielen pre domácich návštevníkov, ale aj zahraničných turistov. Vstupnou bránou do strediska je mestská časť Hrabovo, vzdialená od centra mesta iba 1 km. Z Hrabova na Malinô Brdo vás pohodlne vyvezie moderná 1 770 m dlhá 8-miestna kabínová lanovka, ktorá za hodinu prepraví 1 500 osôb. Priamo v centre strediska sa nachádza 4-sedačková lanovka, 2 lyžiarske vleky a 4 vleky pre začiatočníkov a deti. V stredisku je k dispozícii 12 km zjazdových tratí, najdlhšia z nich meria až 3 900 m, prekoná výškový rozdiel 698 m a je jednou z najdlhšie umelo zasnežovaných zjazdoviek na Slovensku. Pre milovníkov adrenalínu je k dispozícii snow park s dĺžkou približne 250 m a modernými prekážkami vhodnými pre snowboardistov, ako aj lyžiarov-freestylistov.

Kontakt:

Ružomberok-Malinô Brdo

Prevádzkovateľ: 1. Ružomerská lyžiarska, a.s., Hrabovská cesta 1679/31, 034 01 Ružomberok

tel.: 044 / 4322 606, mob.: 0907 839 754, e-mail: skipark@skipark.sk

www.skipark.sk

KUPÓN

Meno _____

Priezvisko _____

Adresa _____

Číslo _____

VZOR

Po predložení kupónu na marketingovom oddelení možno zakúpiť celodenný skipas so zľavou 50% z cenníkovej ceny. Zľava platí pre dospelých, junior/senior a detský lístok. Platnosť kupónu: 1. 3. 2013 – 31. 3. 2013. Kupón platí pre zakúpenie 1 lístka na osobu.

Technickej verejnosti sú už známe zvýšené požiadavky Európskej únie na čistotu výfukových plynov pre spaľovacie motory. Požiadavky sú zakotvené v norme EUROMOT.

Ako sa tieto požiadavky dotýkajú vozidiel PistenBully sa dočítate v nasledujúcom príspevku.

KÄSSBOHRER GELÄNDEFAHRZEUG AG

Normy výfukových plynov pre PistenBully

Platia normy výfukových plynov aj pre snežné pásové vozidlá?

Áno, snežné pásové vozidlá sú zaradené medzi pracovné a špeciálne vozidlá a podliehajú pravidlám pre off-road (mimocestné) vozidlá podľa EUROMOT platnej od roku 1996.

Ktoré stupne noriem výfukových plynov sú v súčasnosti platné?

V roku 1996 začal platiť predpis EUROMOT 1. A od roku 2006 platí predpis EUROMOT 3A.

Aké stupne noriem budú platiť v budúcnosti?

Od roku 2011 platí EUROMOT 3B. A od roku 2014 bude platiť predpis EUROMOT 4.

Ktoré škodlivé látky budú zavedením týchto noriem predpísané a sledované?

Kyslíčnik uhoľnatý (CO) – nespáliteľné zlúčeniny uhlíka a vodíka (HC) – oxidy dusíka (NOx) – pevné častice (PM).

Aké zmeny to predstavuje pre snežné pásové vozidlo?

Od EUROMOT 1 až po EUROMOT 3A sa jedná o konštrukčné úpravy vo vnútri motora – zlepšenie spaľovania, vysokotlakové vstrekovacie systémy, riadenie motora podľa viacparametrovej charakteristiky riadiacou jednotkou. Toto však od EUROMOT 3B nesta-

čí. Tu je potrebná dodatočná úprava spalín, aby sa dosiahli požadované hodnoty.

Aké technické úpravy sú potrebné na dosiahnutie predpísaných parametrov podľa EUROMOT 3B?

Výrobcovia motorov idú dvomi cestami: Prvá možnosť rieši spätné vracanie spalín (Abgasrückführung – AGR), čo v podstate predstavuje „studené“ spaľovanie. Týmto však stúpa obsah pevných častíc v spalínach. Tieto je potom nutné odfiltrovať pomocou prídavného špeciálneho filtra (Dieselpartikel-filter – DPF). Druhá možnosť je tzv. selektívna katalytická redukcia (Selective Catalytic Reduction – SCR). Viac je známa pod názvami „BlueTec“ alebo „AdBlue“. Pri horúcom spaľovaní sú redukované pevné častice. Negatívne je, že stúpa pritom obsah kyslíčnikov dusíka (NOx). Zníženie NOx sa dosiahne vstrekovaním močoviny do prúdu spalín a nasledujúcou reakciou v tzv. SCR filtri.

Aké technické úpravy sú potrebné na dosiahnutie predpísaných parametrov podľa EUROMOT 4?

Z dnešného pohľadu je možné dosiahnuť predpísané parametre len kombináciou oboch systémov.

Na čo sa má prevádzkovateľ zamerať do budúcnosti?

Pri AGR: Používanie paliva s minimálnym obsahom síry podľa DIN EN 590 (tvorba kyseliny sírovej).

Používanie motorových olejov s minimálnym obsahom popola (popol upcháva DPF filter).

Pri SCR BlueTec:

Dostatočná zásoba močoviny – predzásobenie.

Zníženie spotreby paliva.

Rovnaké intervaly kontrol motora.

Je močovina jedovatá?

AdBlue je nezapáchajúci a nejedovatý vodný roztok, ktorý sa dáva do samostatnej nádržky. Tento roztok je hygienicky nezávadný.

Kde je možné získať močovinu?

AdBlue je v súčasnosti možné získať na takmer všetkých čerpacích staniciach. S touto technológiou jazdí na cestách viac ako 400 000 nákladných vozidiel a autobusov. Pozri aj www.findadblue.com.

Aká je spotreba močoviny?

Spotreba AdBlue je 4 ÷ 6 % spotreby paliva.

Aká je cena močoviny?

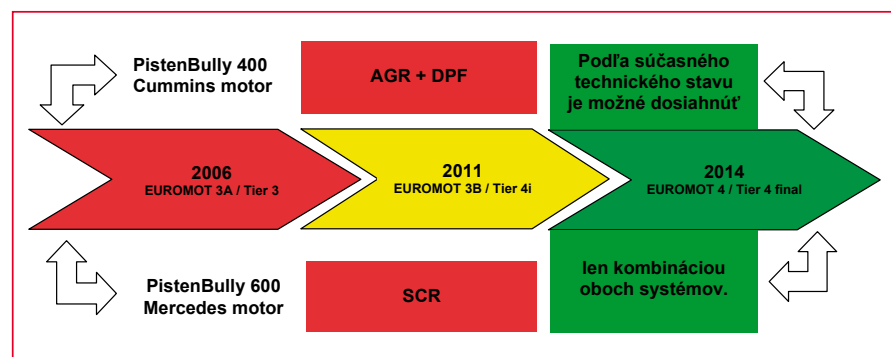
V súčasnosti sa pohybuje cena močoviny pri veľkom balení okolo 0,70 €/l. Pri spotrebe paliva 25 l je spotreba močoviny približne 1,25 l, teda asi 0,88 €. Tieto zvýšené náklady sú kompenzované nižšou spotrebou.

Ako reagujú BlueTec vozidlá pri nízkych teplotách?

Celý systém je ohrievaný chladiacou kvapalinou motora. Pri prípadnom zamrznutí všetkých SCR komponentov (AdBlue nádrž, čerpadlo, potrubie) nedôjde na systéme ku žiadnym škodám a pri dosiahnutí prevádzkovej teploty vozidla je systém opäť plne funkčný.

Je výkon motora znížený, ak sa nevstrekuje žiadne AdBlue?

Systém neredukuje výkon motora, ak sa nevstrekuje žiadne AdBlue vinou vodiča (zamrznutie komponentov, výpadok komponentov pri jazde). Motorová elektronika redukuje výkon motora v tom prípade, keď to zapríčini vodič (napr. prázdna nádrž AdBlue, opätovný štart s vadnými komponentmi systému).

S názvom BIG DEAL DAY – „veľký deň obchodu“ s ojazdenými vozidlami prezentoval dňa 21. septembra 2012 Kässbohrer AG. 1. BIG DEAL DAY s doposiaľ nikdy nezverejnenými ponukami- limitovanými, neplánovanými a jedinečnými svojho druhu.

Na zákazníkov čakala v Laupheime rozsiahla voľba kvalitných a dielensky odskúšaných PistenBully v mimoriadne atraktívnom stave ojazdených vozidiel. Pri kúpe ojazdeného PiBu mohli zákazníci profitovať zo špeciálnej úžitkovosti a výnimočných obchodných podmienok, prirodzene len v tento deň.

BIG DEAL DAY dodržal čo sľúbil

Ojazdené vozidlá boli v tento deň ponúkané v štyroch rôznych kategóriách. Mimoriadnu pozornosť vzbudzovali najlepšie vozidlá PRÉMIUM v kategórii HIGHLIGHTS. V tejto kategórii boli ponúkané aj vozidlá PiBu Select, ktoré boli vo výbornom technickom stave. V kategórii „Best - Ager“ najlepší manažéri – bolo ponúkané veľké množstvo vozidiel v „optimálnom veku“ podľa predajnej listiny, pri ktorých ponúkal Kässbohrer vysoké zľavy pri viac ako 20-tich vozidlách. V kategórii „Ekonomia a náhradné diely“ bolo v ponuke mnoho vozidiel ECONOMY a široká paleta náhradných dielov na predaj so zľavou samozrejme tiež v deň BIG DEALS.

Absolútna novinka – PistenBully – aukcia

Absolútnou novinkou, ktorá bola stredobodom pozornosti návštevníkov, bola tohto roku aukcia piatich ojazdených vozidiel PistenBully, ktoré boli do aukcie ponúknuté za neuveriteľne nízke štartovacie ceny – 50% z pôvodnej cenníkovej ceny. Tí, ktorí chceli jedno z vozidiel bezpodmienečne kúpiť, mohli aukciu obísť a kúpiť vozidlo za „okamžitú kúpnu cenu.“ Táto predstavovala 75% cenníkovej ceny. Dve vozidlá boli predané za okamžitú kúpnu cenu a jedno vozidlo za štartovaciu cenu.

Široká ponuka ojazdených vozidiel

Dražba vybraných ojazdených vozidiel

DEALS – dodatočné služby pre každé ojazdené vozidlo

Mimoriadne zľavy od 20% na náhradné diely, balík dielov na vytýpované náhradné diely, bezplatná dodávka, ponuky splátok, predĺženie záruky, hra o výhru, uhradenie cestovných nákladov - to je len niekoľko z 12 atraktívnych dodatočných služieb, ktoré na BIG DEAL DAY kupujúcich ojazdených vozidiel čakali. Čo bolo pri tom mimoriadne: služby boli voľiteľné zákazníkom. Takto zákazník, ktorý kúpil ojazdené vozidlo, mohol ku vozidlu vybrať individuálne niektorú ponúkanú dodatkovú

službu z DEAL balíka. Dosiahol tak osobnú účasť na obchode.

Na pozvanie firmy Kässbohrer prišlo do Laupheimu viac ako 200 návštevníkov z 13-tich štátov. V príjemnej atmosfére mohli posúdiť jednotlivé vozidlá a správne sa rozhodnúť. Napriek nepriaznivej situácii na trhu s ojazdenými vozidlami získalo 23 ojazdených vozidiel PistenBully nových majiteľov.

Snežné skútre ARCTIC CAT stále lepšie !!!

Výrobca snežných skútrov **ARCTIC CAT**, ktorý minulý rok oslávil už 50. výročie existencie, prichádza s prevratnými novinkami u modelovej rady snežných skútrov pripravených na prichádzajúcu zimnú sezónu.

Vďaka sústavným inováciám patria snežné skútre k absolútnej svetovej špičke na trhu.

Technické novinky v rade športových skútrov:

Nový prepracovaný TWIN SPAR rám

Rám zložený z dvoch častí sa vyznačuje vysokou tuhosťou a schopnosťou lepšie absorbovať vibrácie počas jazdy. Upravený tvar rámu umožňuje lepší postoj pri jazde v teréne. Vedenie skútra je pohodlnejšie, menej únavné.

Nový prepracovaný podvozok

Úplne nová geometria podvozku – priečne ramená trojuholníkového tvaru, nový systém uchytenia zvislých ramien, ktoré sú vyrobené z jedného hliníkového výkovku sú extrémne silné a ľahké. Jazda v teréne sa stáva hladká a komfortná, podvozok spoľahlivo absorbuje nerovnosti.

Motory - ešte nikdy nebolo toľko konských síl v snežnom skútri!

Srdcom pohonu snežných skútrov sú spoľahlivé a výkonné motory SUZUKI. Základom je dvojtaktný motor objemu 800 cm³, ľahký blok motora, špeciálny povrch valcov a kované hliníkové piesty dávajú tomuto motoru výkon až 160 PS.

Pre tých čo dbajú o ekológiu a požadujú zníženú hlučnosť sú v ponuke štvortaktné motory. Vo verzii s atmosférickým plnením má tento motor výkon 123 PS,

nízke emisie, tichý chod vďaka dvom protibežiacim vyvažovacím hriadeľom. Absolútna špička v motorizácii je motor preplňovaný turbodúchadlom. Tento najsilnejší sériovo vyrábaný agregát montovaný do snežných skútrov má výkon úctyhodných 177 PS! Výkon motora sa vďaka preplňovaniu nestráca ani pri jazde vo vyšších nadmorských výškach.

Pracovné skútre s najlepšou dostupnosťou v teréne

Od základného modelu BEARCAT 570 XT, ktorý je poháňaný spoľahlivým 2-taktným motorom s objemom 570 cm³, až po klasické modely Z1 XT so štvortaktným motorom, tento rok v ponuke aj v limitovanej verzii ako trojsedadlový skúter s množstvom doplnkov.

Silný výkonný motor, pohon patentovanou planétovou prevodovkou ovládanou elektronicky, pojazd vpred a vzad prepínaný jednoduchým stlačením prepínača, hnací pás široký 508 mm, nízka spotreba paliva, to všetko sú prednosti ktoré ponúkajú spoľahlivé pracovné skútre **ARCTIC CAT**.

Ku všetkým pracovným skútrom sú v ponuke aj užitočné doplnky: predný a zadný batožinový nosič, konzola majáka s majákom, akustická siréna, nosič lyží, elektrohydraulická brzda alebo protišmykové hroty.

Snežné skútre **ARCTIC CAT** predáva a servis zabezpečuje spoločnosť:

AUTO RASTER® s. r. o.,
Neresnícka 3, 960 01 Zvolen,
e-mail: servis@autoraster.sk
tel./fax: 045/532 40 03,
0903 810 150
www.autoraster.sk

Motocentrum KM Stanislav Baláž,
Hlavná 9, 059 21 Svätý,
e-mail: balazstano@pobox.sk
tel./fax: 052/7755169,
0903 607 257
www.motocentrumkm.sk

Bartholet Maschinenbau AG a její obchodní zástupce MICHÁLEK Chrudim představují : Supermoderní 6ti-místná sedačka od Porsche Design Studio

Nikdo již nepředpokládal, že by bylo možné provést na odpojitelné sedačkové lanové dráze zásadní inovace. Firma BMF nemožné uskutečnila.

6ti sedačka BMF/Porsche Design Studio pro švýcarské středisko Laax

Díky svým inovacím, spolupráci s **Porsche Studio Design** a skvělými konstrukčními nápady získala firma BMF u nejznámějšího a nejpokrokovějšího švýcarského podnikatele v lanové dopravě pana Reta Gurtnera (výkonný ředitel skupiny Weisse Arena v Laaxu) zakázku na výstavbu nové moderní šestisedačkové lanovky. Používá k tomu nové uspořádání stanic se zvýšenou dopravní rychlostí 6m/s.

S mikrofonem p. Gurtner - ředitel Weisse Arena v Laaxu, 3.a 4. zleva p. Bartholet a p. Spiegelberg z BMF

Na cca 2,2 km dlouhé 6ti-místné odpojitelné sedačkové lanové dráze s převýšením 623m (od 1904 m.n.m. do 2527 m.n.m.) realizovala firma BMF nové pozoruhodné myšlenky. BMF nechala zkonstruovat supermoderní pohodlné sedačky, které je možno, díky speciálnímu kloubu, v závěsu natočit o 45° vzhledem ke směru jízdy. Takto si může pasažér užít volný výhled na překrásnou horskou krajinu.

Design nové 6ti-sedačky vznikl ve spolupráci s designovými studií firmy Porsche. Tento inovativní přepravní prostředek je zhotoven z nových moderních, rezistentních, ultralehkých a povrchově přívětivých materiálů, jako např. dílů z karbonových vláken. Sedačky jsou opatřeny dětskými STOP-pojistkami a před nepříznivým počasím chráněny kapotáží. Kvůli komfortu pasažérů jsou na zadní straně sedaček umístěny solární panely, které během jízdy zajišťují proud pro vytápění sedaček. Skelety sedaček jsou opatřeny pohodlným polstrováním, které zaručují příjemné posezení.

V dolní a horní stanici je garážováno vždy 43 sedaček, a to v každé stanici současně. Proces garážování je ukončen za 20 minut. Za tímto účelem je namontována speciální garážovací kolej. Sedačky jsou umístěny v prostoru stanice, samostatný garážovací objekt není zapotřebí.

Nová lanová dráha bude spuštěna do provozu začátkem prosince. Nahradí starou dvousedačkovou lanovku. Nová lanovka přepraví zprvu na 65 sedačkách 1800 a později na 86 sedačkách 2400 pasažérů. Díky zvláštnímu uspořádání stanic a zvýšené přepravní rychlosti dosáhne nová lanovka zvýšení kapacity o 20% a stane se nejrychlejší sedačkovou lanovkou ve Švýcarsku. Díky novým materiálovým vlastnostem, elegantnímu designu a optimální užité hmotnosti vzbudily nové sedačky od firmy BMF v odborném světě velkou pozornost.

Z různých lokalit jsme již obdrželi dotazy, které se týkají této vývojové novinky. Začátkem října se s tímto novým výrobkem mohli seznámit návštěvníci veletrhu InterMountain v ČR. Firma BMF realizoval svůj stánek společně se svým obchodním partnerem, firmou Michálek s.r.o. Chrudim.

Intermountain 2012 – společná expozice firem Michálek a BMF

Začátkem listopadu bude nová moderní sedačka prezentována na výstavě Ski Build Expo v Moskvě. Tato novinka je dalším důkazem inovačního potenciálu švýcarského výrobce lanovek.

Tech. specifikace:	SBK6 Laax, Švýcarsko
Délka dráhy :	2124 m
Převýšení :	623 m
Nadm.výška dolní stanice :	1904 m.n.m.
Nadm.výška horní stanice :	2527 m.n.m.
Počet podpěr :	19 ks
Přepravní kapacita 1.etapa :	1'800 osob/hod.
Přepravní kapacita 2.etapa :	2'400 osob/hod.
Počet sedaček 1.etapa :	65 ks
Počet sedaček 2.etapa :	86 ks
Rychlost :	6 m/s
Uvedení do provozu :	12/2012

V konečné fázi realizace se nachází další projekty BMF. V příští zimní sezóně dojde ke zprovoznění odpojitelných sedačkových lanovek ve Francii, Itálii, Polsku a Turecku.

Jazda lanovkou v Londýne

Mesiac pred začiatkom Letných olympijských hier v Londýne bola otvorená nová lanovka vedúca ponad Temžu.

Lanovka spája Londýnske výstavné centrum ExCel s viacúčelovou krytou arénou O2 Arena. Oba tieto komplexy boli počas Olympijských hier využívané na pretekoch.

Mestská gondolová lanovka je Londýňčanmi vyslovene dobre prijatá a média po celom svete mimoriadne obdivujú toto dopravné riešenie. Lanovka je zapojená do mestskej dopravnej siete.

Londýnsky starosta Boris Johnson bol otváracou jazdou dopravného spojenia, ktoré bolo cez rieku Temžu veľmi potrebné, veľmi nadšený.

Baku je o jeden symbol bohatšie

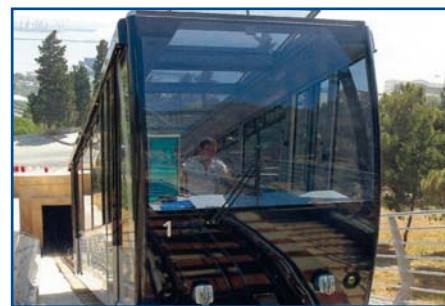
Presne v deň súťaže Eurovision-Song-Contest otvoril azerbajdžanský prezident kompletne novú pozemnú lanovku v Baku, v hlavnom meste Azerbajdžanu.

Vrcholová stanica sa nachádza pred futuristickými výškovými „Flame Towers“, ktoré sa skladajú z troch 190 m vysokých veží ležiacich

v blízkosti budovy parlamentu. Údolná stanica je vzdialená sotva desať minút chôdze od „National Flag Square“ a Crystal Hall, miesta usporiadania súťaže „Eurovision Song Contest 2012“ na brehu Kaspického mora. Lanovka bola kompletne zmodernizovaná. Zostalo len kužeľovité vedenie trasy – ťažné laná

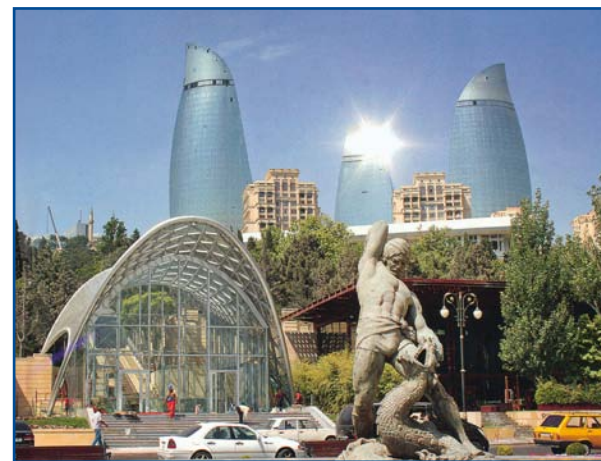
sú na jazdnej dráhe držané prostredníctvom tlačných kladiek. Aj staré ruské drevené podvaly boli nahradené novými zo Švajčiarska. Lanovka je od spoločnosti Garaventa, vozne od spoločnosti CWA, architekt a inžinierske práce uskutočňované na oceľovo-sklenej konštrukcii staníc, ako aj sklené elementy pochádzajú z Rakúska.

Celá prestavba bola zrealizovaná za desať mesiacov, vďaka vynikajúcej spolupráci medzi spoločnosťou Garaventa a lokálnymi dodávateľmi. Prevádzkovateľom lanovky je mesto.

Technické parametre 40-FUL Baku

Prepravná kapacita	600 os./h
Čas jazdy	3 min
Čas státi v staniach	1 min
Jazdná rýchlosť	3,0 m/s
Vozne	2
Šikmá dĺžka	432 m
Prevýšenie	91 m
Pohon 75/210 kW	vrcholová stanica
Napínanie (protizávažie/protilano)	údolná stanica

Pozemná lanovka vybudovaná v 60-tych rokoch zažiarila pri príležitosti súťaže Eurovision-Song-Contest veľmi sviežim leskom. Vozne disponujú 28 miestami na sedenie a 12 miestami na státie. Stanice sú elegantné oceľovo-sklenné konštrukcie.

V Cabriu na Stanserhorn

Svetová novinka: od 28. júna 2012 je v prevádzke prvá lanová kabína na svete, ktorá disponuje otvorenou strechou. Host' stojí nad lanami, nič neruší pohľad na úchvatnú vysokohorskú panorámu. Jazda na vrch Stanserhorn sa realizuje v dvoch etapách. Najskôr je nutné použiť pozemnú lanovku, potom treba prestúpiť na kyvadlovú lanovku. Na želanie môže byť jazda prerušená pri medzivýstupe Apl Blumatt. Tento výstup je integrovaný do 30 m vysokej podpory a je vybavený sklopnou stanicou vo výške dolného poschodia. Hostia sa cez rampu dostanú k päťke podpory. Regulácia úrovne kabín je svetovou novinkou. Jej základom sú dva hydraulické valce namontované na oboch stranách pohonov, ktoré vykonávajú pozdĺžne kývanie kabín. Hydraulický tlak je dopĺňaný v údolnej a vrcholovej stanici.

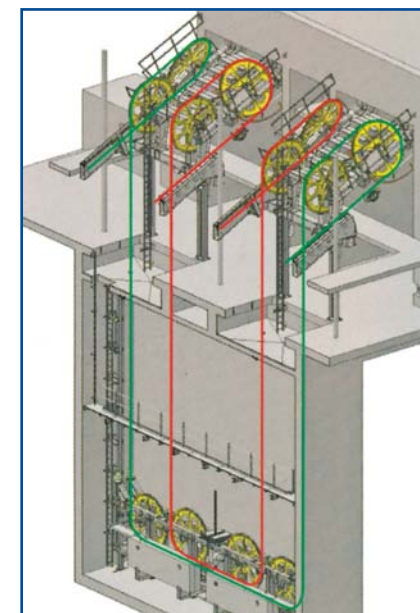
Integrovaný záchranný systém – žiadne prestupovanie alebo zlaňovanie nie je nutné

Vykoľajeniam lana sa zabráni opatreniami elektronického monitoringu a protiriadenia. Okrem toho sú všetky časti, ktoré sú relevantné pre bezpečnosť vytvorené tak, aby v prípade poruchy mohli kabíny bezpečne dôjsť do stanice. Cestujúci zostávajú v kabíne.

Technické parametre 60-ATW Stanserhorn

Prepravná kapacita	465 os./h
Čas jazdy	6,4 min
Jazdná rýchlosť	8,0 m/s
Kabíny pre 60 osôb	2
Šikmá dĺžka	2 319 m
Nástupište vrcholovej stanice	1 850 m
Výška vrcholovej stanice	1 139 m
Počet podpier	4
Pohon 465/910 kW	údolná stanica
Napínanie závažia ťaž. lano 51 t	vrcholová stanica
Nosné laná pevne zakotvené	vrcholová stanica + údolná stanica

Usporiadanie lana podľa systému FUNIFOR: Dve paralelné nosné lana (červené) tvoria jeden rozchod, ktorý je väčší ako šírka kabíny (vysoká stabilita voči vetru). Dve ťažné laná (zelené) – spletené ako nekonečná slučka – sú vedené údolnou resp. vrcholovou stanicou. (Grafika: vrcholová stanica Stanserhornbahn)

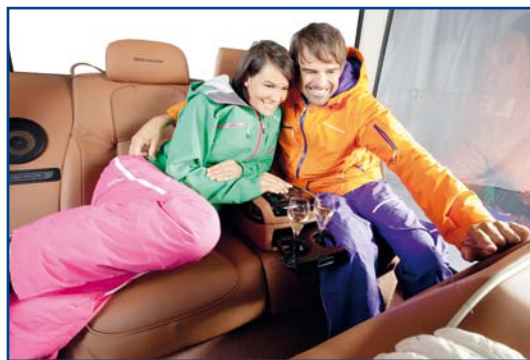
V dvojposchodových kabínach je miesto pre 60 osôb, z ktorých 30 môže stáť na vrchnom poschodí. Vďaka presklenej stene kabíny si aj deti a vozičkári môžu užiť pohľad na štyritisíc metrov vysoké vrchy v srdci Švajčiarska

Prvá limuzína, ktorá sa vie vznášať

BMW Individual a Leitner ukazujú, aká môže byť lanovka luxusná. Ultramoderná kabína Sigma Diamond od Leitner ropeways má interiér od BMW Individual, ktorý pozostáva z kožených sedačiek s masážnou funkciou a multimediálnym systémom od BMW rady 7. V lyžiarskom stredisku Hochzillertal so 181 km dlhými zjazdovkami vytvoril Leitner spolu s BMW Individual projekt, ktorý prezentuje najexkluzívnejšiu cestu ako zažiť zimný alpský zjazdový svet v luxusných podmienkach. Hnedé sedačky s masážnou funkciou a vyhrievaním sedadiel, poťahy kabín s alcantara platinou, kožu pokrývané predné konzoly, s pohármi šampanského a držiakom na fľašu, spĺňajú všetky predstavy očakávaného luxusu. S multimediálnym systémom prevádzkovaným priamo od BMW je ovládané tlačítkom all drive, v strednej opierke. Obrazovka a excelentná zvuková kvalita individuálne dizajnovaných kabín prekonáva všetky očakávania. Ukazuje, že

veľký komfort je perfektne zladený s funkčnou schopnosťou. Kabína je od Sigma Diamond a interiér je zariadený v štýle a luxuse limuzín BMW série 7. Tento spoločný projekt medzi výrobcou lanoviek z južného Tirolska a bavorským automobilovým výrobcou BMW bude hlavnou atrakciou v nasledujúcej zime v lyžiarskom stredisku Hochzillertal.

Troja silní partneri pre exkluzivitu BMW Individual je divíziou BMW GmbH, ktorá prevádzkuje 24 výrobných závodov v 13-tich krajinách, ako aj globálnou predajnou sieťou prezentovanou v 140-tich krajinách.

Leitner ropeways je jednou z vedúcich medzinárodných výrobcov lanových dopravných systémov a so svojou skupinou firiem je globálnym vodcom v alpských technológiách. Leitner group je so svojimi 170-timi pobočkami a ôsmymi výrobnými závodmi aktívny po celom svete. So 181 km zjazdoviek a 38 inštaláciami lanových dráh je lyžiarske stredisko Hochzillertal jedným z vedúcich rezortov pre zimné športy v Rakúsku. S týmto projektom potvrdzuje Leitner ropeways svoju reputáciu ako výrobca exkluzívnych produktov a potvrdzuje trend vo zvyšujúcom sa komforte pri stavbe lanových dráh.

TBILISI z pohľadu vtáka

Nová lanová dráha od Leitner ropeways zlepšuje kvalitu života v Tbilisi

Tbilisi, hlavné mesto Gruzínska má mnoho miest, ktoré sa oplatí vidieť. Medzi ne nesporne patrí aj pevnosť Narikala, vypínajúca sa nad starým mestom. Lanovka samotná je pre mesto atrakciou. Cesta až na pevnosť Narikala ponúka neobyčajné pohľady na Tbilisi. S kabínou, ktorá má sklenené dno a kožené sedadlá, je jasným dôkazom toho, ako moderné vozne môžu priniesť pre turistov nezabudnuteľné zážitky, čo samozrejme zvýšilo atraktivitu tejto destinácie. Stredoveká pevnosť Narikala leží na vrchole kopca nad starým mestom Tbilisi a je jednou z najpopulárnejších destinácií a vyhľadávaným miestom pre fotografy. Doposiaľ turisti, ktorí chceli navštíviť túto pevnosť

a priľahlý starobylý kostol, museli absolvovať veľmi dlhú cestu peši. Toto sa zmenilo uvedením do prevádzky 8-miestnej kabínovej lanovky v júli 2012. Turisti i miestni obyvatelia sa môžu teraz ľahko dopraviť na obľúbený starobylý hrad. Kabínová lanovka takto spĺňa výhody pre turistov a dopravu pre miestnych obyvateľov. Sklenená podlaha kabín poskytuje pre cestujúcich vzrušujúce pohľady na staré mesto. Čalúnenie sedadiel v kabínach je z prírodnej kože, na ktorej sú vytlačené historické motívy Tbilisi. Zo starobylého hradu sú krásne pohľady na staré mesto a na botanické záhrady.

Viac lanoviek znamená menej áut na cestách

Z technického pohľadu je nová lanovka výnimočná. Na hornej stanici je veľmi priestorovo limitované miesto. Umiestnenie pilónov bolo komplikované a montáž

Kožené sedačky s historickým motívom Tbilisi

sa musela uskutočniť pomocou dvoch žeriavov. Podpera č. 2 na pobreží rieky bola urobená so štyrmi pilotmi, každý o výške 18 m. Úrady v Tbilisi sú veľmi spokojné s novou lanovkou. Spolupráca s úradmi

Leitner ropeways štartuje online ofenzívu

Prvá facebook fan stránka Leitner ropeways je dnes už online. Ako prídavok k facebookovej stránke sa pridal aj kanál na YouTube a tzv. „infocenter“ na web stránke, ktorý bol realizovaný v poslednej dobe. Leitner ropeways posilňuje svoju prítomnosť na internete, ponúka možnosti interaktívnej komunikácie.

Oficiálna facebook stránka

Nedávno bola spustená Leitner ropeways facebooková stránka, ktorá ponúka svojim fanúšikom dostať informácie o aktuálnych, novinkách a spoznanie značky a jej produktov. Ktokoľvek, kto sa chce zaujímať o našu činnosť je vítaný pri spolupráci fanúšikovskej stránky posielaním obrázkov a rôznych príspevkov.

YouTube kanál

Leitner ropeways má aj svoj vlastný YouTube kanál. Niekoľko ideí inštalácií má Leitner z celého sveta a oveľa viac bude v budúcnosti nasledovať. Ktokoľvek, kto má dobré videá pre tento kanál, je veľmi vítaný a môže ich k nám zaslať, aby mohli byť umiestnené na tento kanál.

Nový priestor na web stránke

www.leitner-ropeways.com

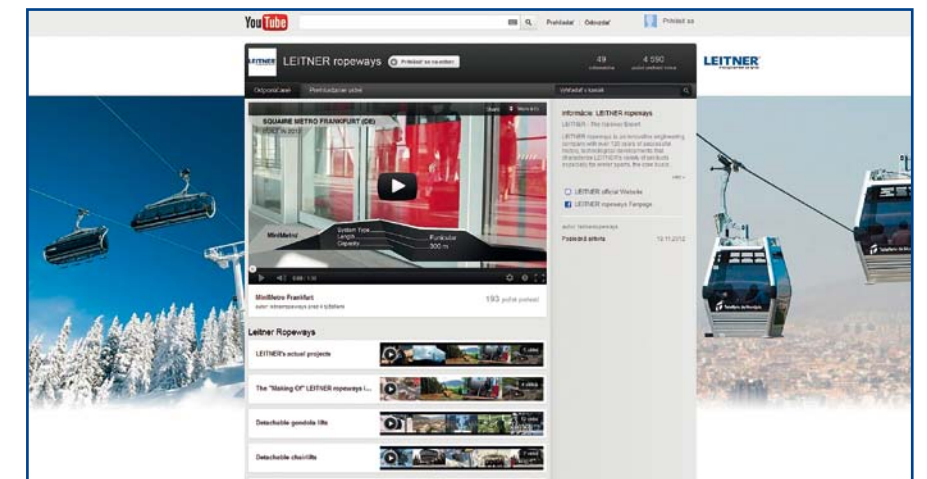
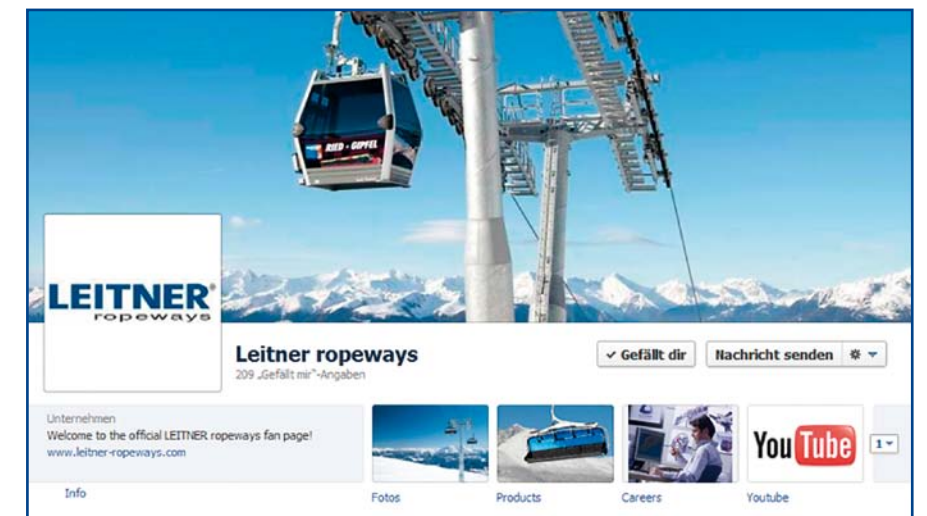
Leitner ropeways takisto rozšíril svoju webovú stránku. Nový priestor nazvaný „infocenter“

bola veľmi dobrá a harmonická, čo prispelo k úspešnej realizácii celého projektu. Lanovka na Narikalu sa stala dôležitou časťou pri vyriešení jednoduchého a dlhodobého prístupu na túto starobylú pevnosť. Veľká časť starého Tbilisi je takto zatriaktívnená nie len pre turistov, ale aj pre domácich rezidentov. Architekt a koordinátor projektu novej lanovky Manuchar Makhatadze má konkrétne plány pre budúcu výstavbu nových lanových dráh, ktoré podľa jeho názoru ponúkajú najlepšie podmienky pre riešenia dopravy v meste. Keďže Tbilisi leží na veľmi kopcovitom teréne, lanovky sú potrebné na zdolávanie veľkých výškových rozdielov. Nové lanovky v meste prispievajú k

Pohľad cez presklenú podlahu kabíny

redukciu počtu taxíkov a malých autobusov v centre mesta, čím sa značne znížia škodlivé emisie z výfukových plynov a prispievajú tak k zlepšeniu kvality života miestnych obyvateľov.

dáva všeobecné informácie o lanovkách, ich histórii a súčiastiach, stavbe, konštrukcii lanovky a o všetkých Highlights výrobcu i lanových dráhach.

LEITNER
ropeways

Novinky z Leitechu

V návaznosti na predaj technológií LEITNER ropeways firma Leitech s.r.o. prevzala aktivity predaja aj pre snežné pásové vozidlá PRINOTH – www.prinoth.com. Nová organizačná štruktúra predaja snežných pásových vozidiel PRINOTH je založená na štruktúre predaja technológií LEITNER ropeways a to:

- Ing. Jaroslav Mačičák – manažér predaja pre SK, PL, UA - PRINOTH (LEITNER ropeways)
- JP HULLA s.r.o. - Ing. Peter Hulla – oficiálny zástupca firmy PRINOTH (LEITNER ropeways) pre SK

Servisná podpora pre snežné pásové vozidlá PRINOTH je zabezpečovaná cez firmu SNOWSERVICE s.r.o. – Ing. Oleg Golubiev, ktorá má dlhoročné skúsenosti so servisovaním snežných pásových vozidiel PRINOTH.

Prvým spoločným úspechom bol predaj dvoch snežných pásových vozidiel typu Leitwolf s navijákmi pre klienta Tatra Mountain resort. Od tejto lyžiarskej sezóny 2012/2013 tak jeden Leitwolf bude upravovať svahy v Tatranskej Lomnici a druhý Leitwolf na južnej strane Chopku.

Základné technické parametre Leitwolf - LWW:

- Motor MAN D 2876 LE 122 EUROMOT III A
- Výkon 320 kW (435 HP)
- Objem 12 810 cc
- Zvyš. max. moment 2 100 Nm pri 1 200 ot/min
- Hydraulické komponenty pohonných príslušenstiev a prípojných zariadení od BOSCH REXROTH (hnacie čerpadlá 140 cm³)
- Mechanický rýchlopínací systém pre predné i zadné prídavné zariadenie
- Hydropneumatické odpruženie
- Kabína nakláňacia pomocou elektronického čerpadla, s certifikáciou ROPS (roll-over protection) s inovatívnym dizajnom Pínnfarina
- 3 sedadlá (hlavné sedadlo vodiča typu KÖNIG® so 4-bodovým bezpečnostným pásom a dvomi sedadlami pre pasažierov)

- Pár oceľových pásov (s hydraulickým napínaním)
- Hlavná predná radlica 12 cestná so zosilnením kvôli preprave snežných diel
- Prac. šírka s uzavretými boč. krídlami 4 510 mm
- Max. prac. šírka s otvor. boč. krídlami 5 360 mm
- POWER Fréza LW s hydraulicky nastaviteľnými bočnými finišermi
- Pracovná šírka s uzavretými finišermi 5 100 mm
- Pracovná šírka s otvorenými finišermi 6 300 mm
- Bubnový naviják
- Dĺžka lana 1 200 m
- Priemer lana 10 mm
- Max. trakčná sila 35 kN
- Max. rýchlosť v móde navijáka 16 km/h
- WINCONTROL – optimalizovaná a automaticky regulovaná trakčná sila

Pripravený Leitwolf LWW v stredisku Tatranská Lomnica

Servis Leitech

To, že firme Leitner záleží nielen na nových inštaláciách, ale aj na prevádzkovej spoľahlivosti už postavených lanových dráh, potvrdilo zriadenie funkcie „Manažér zákazníckeho servisu a asistent predaja, s pôsobnosťou pre SR, Poľsko, Ukrajinu a ČR. Manažérom pre servis sa stal v Leitechu Ing. Peter Olšavský, ktorého zodpovednosťou bude starostlivosť nielen o inštalované lanové dráhy od Leitner ropeways, ale aj od firmy Pomagalski.

Tatralift informuje

Tatralift a.s. Kežmarok, tradičný výrobca zariadení osobnej lanovej dopravy, v roku 2012 vyrobí, dodá a zrealizuje montáž nových lanových dráh v troch lokalitách Poľska. Sú to zariadenia osvedčenej a spoľahlivej konštrukcie typu SLF 4p - lanové dráhy so štvormiestnymi vozňami s pevným uchytením vozňov k dopravnému lanu s nástupným pásom pre zvýšenie komfortu cestujúcich počas nástupu.

V súčasnej dobe v lyžiarskom stredisku HAWRAŃ Jurgów prebiehajú montážne práce na výstavbe novej lanovej dráhy typu SLF 4p, ktorá bude pripravená pre lyžiarov už pri otvorení zimnej sezóny 2012/2013.

Prispieje k zvýšeniu kapacity a zvýši atraktivitu lyžiarskeho strediska. Lanová dráha je umiestnená medzi existujúcimi lyžiarskymi vlekmí A a lanovou dráhou B, ktoré sú tiež výrobkami spoločnosti TATRALIFT a.s.

Pohľad na miesto realizácie novej lanovej dráhy SLF 4p

Montáž traťových podpier

Základné technické údaje

Lokalita	Jurgów
Prepravná kapacita	2 400 os/h
Max. dopravná rýchlosť	2,6 m/s

Šikmá dĺžka	698 m
Výškový rozdiel	175,5 m
Priemerný pozdĺžny sklon	26 %
Počet podpier	9 ks
Počet vozňov	90 ks
Pohon, napínanie	údolná stanica
Výkon elektromotora	160 kW

Na severnom svahu Dębowiec v Bielsko-Białej v Poľsku vyrastá nová športová a rekreačná lokalita. Súčasťou bude moderné lyžiarske stredisko a nebude chýbať napríklad lanové centrum s horolezeckou stenou. TATRALIFT a.s. dodáva dve zariadenia osobnej lanovej dopravy - štvormiestnu lanovú dráhu typu SLF 4p s nástupným pásom a pre deti lyžiarsky vlek s nízkym vedením lana typu LVN, ktorého dĺžka je 84 m.

Základné technické údaje

Lokalita	Bielsko-Biała
Prepravná kapacita	2 400 os/h
Max. dopravná rýchlosť	2,6 m/s
Šikmá dĺžka	610 m
Výškový rozdiel	105,5 m
Priemerný pozdĺžny sklon	18 %
Počet podpier	8 ks
Počet vozňov	79 ks
Pohon, napínanie	údolná stanica
Výkon elektromotora	132 kW

Montáž trate lanovej dráhy

Nová lanová dráha typu SLF 4p pribudne aj v lyžiarskom stredisku Bałtów

Mestečko Bałtów je známe atraktívnym jurským parkom, ktorého súčasťou sú atrakcie pre deti a dospelých - malý safari park, parkúr, splav pliami po rieke, lyžiarske stredisko. V r. 2010 tu firma TATRALIFT a.s. dodala horskú dráhu TATRABOB a tohto roku tu pribudne nová štvormiestna lanová dráha TATRALIFT typu SLF 4p.

TATRABOB - výstupišťe s garážou pre vozíky

Základné technické údaje

Lokalita	Bałtów
Prepravná kapacita	2 400 os/h
Max. dopravná rýchlosť	2,6 m/s
Šikmá dĺžka	415 m
Výškový rozdiel	69 m
Priemerný pozdĺžny sklon	17 %
Počet podpier	6 ks
Počet vozňov	55 ks
Pohon, napínanie	údolná stanica
Výkon elektromotora	75 kW

KUPÓN

Meno _____

Priezvisko _____

Adresa _____

VZOR

Po predložení kupónu v Informačnej kancelárii možno zakúpiť celodenný lístok za zľavnenú cenu 7,- €. Kupón je možné uplatniť v čase od 7. 1. 2013 do konca sezóny 2012/2013. Kupón platí pre 1 osobu.

12 km od Martina, v pohorí Veľká Fatra

5 lyžiarskych vlekov, štvorsedačková lanovka

Prepravná kapacita 5 000 os./h

Mechanické zasnežovanie, večerné lyžovanie

Bezplatné parkovanie priamo pri vlekoch

Služby:

- Informačné centrum
- Skiservis, požičovne lyžiarskych potrieb
- Lyžiarska škola a škôlka
- Stravovanie a ubytovanie
- Snowtubing

Kontakt:
tel./fax: 043/4297717, 0908 838 999, e-mail: jasenskadolina@gmail.com
www.jasenskadolina.sk

Lanová dráha typu Funitel – svetový unikát vo Volkswagen Bratislava

Vo VW Bratislava sa od septembra 2002 prepravujú osobné vozidlá z výroby haly na testovaciu dráhu a späť.

Táto myšlienka vznikla v rokoch 2000 až 2001, kedy sa riešila otázka ako dopraviť novo vyrobené vozidlá na práve budovanú testovaciu dráhu.

K dvom variantom – most a tunel pribudol ďalší, lanová dráha. Nápad na postavenie lanovej dráhy v závode skrsol v hlave vtedajšieho vedúceho výroby pána Weissgebera na lyžovačke v rakúskom lyžiarskom stredisku Hintertux v roku 2000. V tomto stredisku videl lanovú dráhu typu Funitel od firmy Doppelmayr. Keďže Volkswagen kladie veľký dôraz na ochranu životného prostredia, z tohto dôvodu bol vybratý tento variant. Úlohy sa ujal Ing. Branislav Alman z oddelenia plánovania. O výbere produktu firmy Doppelmayr rozhodlo niekoľko ukazovateľov. Dva najhlavnejšie boli jednak veľmi kladné referencie na kvalitu a spoľahlivosť lanoviek Doppelmayr od prevádzkovateľov lanoviek oproti iným výrobcam a jednak samotný typ Funitel bol jediný, ktorý ponúkal stabilitu aj v silnom bočnom vetre do 26 m/s. Takže jediným a najčastejším obmedzením prevádzky je búrka. Od nápadu na nasadenie lanovej dráhy po uvedenie do prevádzky uplynulo asi jeden a pol roka. Oficiálne uvedenie lanovej dráhy do prevádzky bolo 21. septembra 2002. Dĺžka lanovky je 455 m. Výškový rozdiel medzi stanicami je 4,1 m. Počet podpier je 8, najvyššia má výšku 17 m. Kladky sú typu 501 a

spolu ich je 248 ks. Lano je osempramenné od firmy Fatzer, jeho dĺžka je 1 984 m a priemer 45 mm. Maximálna dopravná rýchlosť je 2,8 m/s. Transportných vozňov máme 10, z toho 8 je v prevádzke. Transportný vozeň váži 2,48 t a odvezie 2,5 t. Prepravný výkon je 67 vozňov za hodinu. Časová následnosť transportných vozňov v stanici je 53,73 s. Lanových kotúčov je 15 s priemerom 3,6 m. Pohon zabezpečujú dva jednosmerné motory od firmy ABB s výkonom 320 kW a dve prevodovky Hansen, každá s výkonom 584 kW. Každá poháňacia jednotka môže pracovať samostatne. Spoľahlivosť a kvalitu lanovej dráhy od firmy Doppelmayr jasne dokazuje disponibilita lanovej dráhy, ktorá je na úrovni 99,59 % pri 49 700 Mh. Kvalitu tiež podčiarkuje fakt, že sa o systém Funitel zaujímal aj bahrajnský šejk. Treba upozorniť, že lanová dráha vo Volkswagen je v prevádzke 24 hodín denne. Jediná možnosť vykonať najnutnejšiu údržbu je len v nedeľu od 22. do 6. h. Väčšie opravy je možné vykonať len cez letnú a zimnú celozávodnú dovolenku. Vysokú disponibilitu lanovej dráhy by však nebolo možné dosiahnuť bez kvalitne vyškolených a obohatých ľudí, ktorí na lanovej dráhe pracujú. Kvalitné školenia v Doppelmayri nám umožňuje vzdelávací systém vo Volkswagen Slovakia, ktorý kladie dôraz na neustále dopĺňovanie si vzdelania každého zamestnanca. Každý rok posielame na preškolenie do Doppelmayru dvoch kolegov. Vo firme Doppelmayr sa školia v školiacom

stredisku, kde sa im intenzívne venujú odborníci na danú tému. Jeho vysokou úrovňou a intenzitou sme boli všetci milo prekvapení. Medzi najväčšie výzvy na lanovej dráhe patrí trvácnosť a kvalita lana. V roku 2008 sme po 29 509 Mh museli pristúpiť k jeho výmene. Približne raz za jeden a pol roka musíme lano skracovať z dôvodu predĺženia a prepádavania sa zámkov lana dovnútra lana. Pre objektivitu treba povedať, že zámok lana prechádza na jednom obehu svojej dráhy cez stanice lanovky až päťnástimi lanovými kotúčmi s 90° uhlom. Niekoľko rokov sme zápasili aj s vírivými prúdmi na motoroch, ktoré nám znehodnocovali ložiská a museli sme ich vymieňať každé 4 mesiace. Firma ABB ako výrobca motorov, ktorého sme oslovili, nám nedokázala v tejto veci pomôcť. Až v spolupráci s firmou Incom Partner, našim dodávateľom ložísk, sme problém v roku 2009 vyriešili. Zástupca tejto firmy objavil na trhu keramické ložiská bez obsahu uhlíka, ktoré sme nainštalovali a odvtedy sme ložiská nemennili. Všetci, ktorí na lanovke pracujú, pevne veria, že lanovka bude v takejto vysokej spoľahlivosti s minimálnym množstvom porúch slúžiť aj ďalších 10 rokov. Je to totiž svetový unikát, ktorým sa môže popýšiť len hlavné mesto Slovenska. Od tohto roku sa spustí Funitel tohto typu aj na prepravu osôb na Chopok. Za poskytnutie rozhovoru ďakujeme pánovi Vladimírovi Vlášekovi.

Pripravil: Peter Brňák

OL TRADE

MOBILYS MRA6

- * Rubis Evolution
výška 6 m
- * samostatne stojaci
automat
- * kompresor:
4 kW
- * spotreba vzduchu:
28 m³/h
- * minimálny tlak:
18 bar
- * Maximálny prietok
vody: 25 m³/h
- * štartovacia teplota:
- 2° C VT
- * kompaktný podvozok
- * hmotnosť: 450 kg
- * Manévrovateľné
pomocou
štvorkolky
alebo snežného
skútra

SNOW PROCESS

Popredný výrobca
horských dopravných
zariadení.

TATRALIFT a.s.

Polná 4,
06001 Kežmarok
TEL. +421 52/7877611
Fax: + 421 52/7877647

service@tatralift.eu
www.tatralift.eu